

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 6.4.2005
KOM(2005) 122 endelig

2005/0037 (COD)
2005/0038 (CNS)
2005/0039 (CNS)
2005/0040 (COD)

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**om et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden
2007-2013**

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug
og information af offentligheden for perioden 2007-2013
som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab for perioden
2007-2013 som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om strafferet for perioden 2007-2013
som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om civilret for perioden 2007-2013
som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2005) 434}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**om et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden
2007-2013**

Denne meddelelse om et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er en del af en sammenhængende pakke med forslag, der skal sikre området med frihed, sikkerhed og retfærdighed den nødvendige støtte inden for rammerne af de finansielle overslag for 2007. De tre hovedmål - frihed, sikkerhed og retfærdighed - skal udvikles sideløbende og i samme udstrækning som led i en afbalanceret strategi baseret på principperne om demokrati og respekt for de grundlæggende rettigheder og friheder og retsstatsprincippet. For hvert af disse mål indføres der et rammeprogram, som sikrer den nødvendige sammenhæng mellem initiativerne på hvert politikområde og en klar forbindelse mellem de politiske mål og de disponible midler. Endvidere medfører denne struktur en betydelig forenkling og rationalisering af den eksisterende finansielle støtte på området frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvilket sikrer en større fleksibilitet ved fastsættelsen af prioriteringer og en større gennemsigtighed.

1. INDLEDNING

Den europæiske integration er væsentligst sket på det økonomiske område med oprettelsen af et indre marked og en fælles valuta. Oprettelsen af et integreret økonomisk område uden grænser blev således som foreskrevet i Amsterdam-traktaten suppleret af oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Dette område skal nu udbygges og styrkes yderligere.

I meddelelsen "Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013" fastslog Kommissionen¹: "*Frihed, sikkerhed og retfærdighed er centrale værdier, som udgør nøgleelementerne i den europæiske samfundsmodel.(...) Udviklingen af denne dimension af Den Europæiske Union er derfor en ny udfordring for integrationen. Et ægte område med frihed, sikkerhed og retfærdighed er en nødvendig byggesten for EU og er en central del af det politiske projekt for et udvidet EU*"².

De forskellige aspekter af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed sikrer en balance mellem beskyttelse af de grundlæggende personlige rettigheder og udøvelsen af det grundlæggende ansvar, der er tillagt EU³.

¹ KOM(2004) 101.

² Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013 - KOM(2004) 101 af 10.2.2004.

³ "*Frihedsprincippet er det, der er det samlende, ja det der er det bærende i det europæiske samarbejde. Men uden sikkerhed og uden et system baseret på lov og ret, som anerkendes af borgerne, vil udøvelsen af frihedsrettighederne og respekten for de demokratiske værdier ikke være sikret. Det europæiske område for frihed, sikkerhed og retfærdighed giver således sikkerhed for, at principperne om demokrati og respekt for menneskerettighederne tages alvorligt. Den fælles anerkendelse af disse principper, der er væsentlig for bevidstheden om det at være borger i EU, hvilket nu er med i charteret om grundlæggende rettigheder, er det bærende element i integrationen for alle, der bor i EU". Et forslag til et fremtidigt EU - KOM(2002) 247.*

Borgerne i EU tillægger udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed stor betydning. Derfor vedtog Det Europæiske Råd i november 2004 Haag-programmet som en opfølgning på det program, Det Europæiske Råd i Tammerfors vedtog i 1999. Haag-programmet, der bygger på resultaterne af Tammerfors-programmet, indeholder en ny dagsorden, der skal give EU mulighed for yderligere at udvikle de allerede opnåede resultater og klare nye udfordringer. Det understreger også, at oprettelsen af et borgernes Europa kræver, at de grundlæggende rettigheder ikke blot overholdes men fremmes aktivt.

Ved at indarbejde chartret om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten anerkendes EU's værdier og mål. Endvidere vil tiltrædelsen af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder styrke det europæiske engagement vedrørende beskyttelse af menneskerettigheder ved at indføre en ekstern retlig kontrol med Den Europæiske Unions overholdelse af de grundlæggende rettigheder⁴. Øget beskyttelse og fremme af de grundlæggende rettigheder betyder også, at der i højere grad skal sættes ind over for racisme, fremmedhad og antisemitisk adfærd gennem en øget støtte til en tværreligiøs og multikulturel dialog for at skabe gensidig forståelse.

En sådan udvikling kræver en betydelig styrkelse af de grundlæggende værdier, som er kernen i det europæiske projekt. EU vil være retligt forpligtet til ikke blot at respektere disse rettigheder og værdier, men også til at sikre, at de faktisk fremmes på alle de politikområder (både interne og eksterne), hvor Den Europæiske Union har kompetence. Endvidere vil overvågningen skulle øges hurtigt for at sikre, at medlemsstaterne bruger samme tilgang på deres kompetenceområder, navnlig i lyset af et voksende og stadig mere forskelligartet EU, hvilket giver nye udfordringer. Fremme af unionsborgerskabet bør udvikle en følelse af at høre til i en union, hvor man er fælles om grundlæggende rettigheder og værdier, samtidig med at de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner bevares og udvikles.

Bekæmpelse af vold er klart et led i beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder som fastsat i chartret om grundlæggende rettigheder, navnlig retten til respekt for den fysiske integritet. Forbindelserne mellem vold og en række grundlæggende rettigheder (frihed, sikkerhed, sundhed, beskæftigelse osv.) er så stærke, at udøvelsen af disse rettigheder, der vedrører personers fysiske integritet, generelt bør støttes. Det samme gælder bekæmpelse af narkotikamisbrug og narkotikahandel, hvor man siden 1990 på europæisk niveau har fulgt en samlet, tværfaglig og integreret strategi, men uden en klart identificerbar økonomisk støtte. Denne strategi er baseret på fem hovedelementer: nedbringelse af efterspørgslen, nedbringelse af udbuddet og bekæmpelse af ulovlig handel, internationalt samarbejde og samordning på nationalt og europæisk niveau, og information, forskning og evaluering.

Oprettelsen af et borgernes Europa indebærer også, at der oprettes et europæisk retligt område baseret på princippet om gensidig anerkendelse og tillidsskabelse: landegrænserne bør ikke længere være en hindring for bilæggelse af sager på det civil- og handelsretlige område eller sagsanlæg og fuldbyrdelse af afgørelser. Princippet om fri bevægelighed giver personer og virksomheder mulighed for at forfølge deres civile og handelsmæssige interesser i andre medlemsstater, men det kræver også foranstaltninger på det strafferetlige område for at sikre, at der ikke findes sikre tilflugtssteder for kriminalitet og kriminelle. Hverken privatpersoner

---

⁴ Ifølge artikel I-9, stk. 2, i traktaten om en forfatning for Europa, skal Unionen tiltræde den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i forfatningen.

eller erhvervsliv skal være nødt til at afholde sig fra eller opgive at udøve deres rettigheder, fordi de retlige og administrative systemer i medlemsstaterne er uforenelige eller indviklede.

Det vil kræve en stabil finansiel ramme for at nå disse fælles mål. Udarbejdelsen af de næste finansielle overslag for 2007-2013 er en vigtig lejlighed til at tage højde for ovennævnte udvikling og på den måde forme det politiske projekt for et udvidet EU.

2. DEN FORESLÅEDE FORANSTALTNING – RAMMEPROGRAM OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG RETFÆRDIGHED

2.1. Programmets mål og struktur

For at klare ovennævnte udfordringer foreslås det at udarbejde et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed med fire specifikke mål:

- (1) Fremme udviklingen af et europæisk samfund baseret på unionsborgerskabet, der overholder de grundlæggende rettigheder som fastsat i chartret om grundlæggende rettigheder. Bekæmpe antisemitisme, racisme og fremmedhad og styrke civilsamfundet med hensyn til grundlæggende rettigheder.
- (2) Bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold, oplyse om og forhindre narkotikamisbrug.
- (3) Fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk retligt område i civil- og handelsretlige anliggender.
- (4) Fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk område i strafferetlige anliggender.

Disse mål har forskellige retsgrundlag i traktaterne. Rammeprogrammet vil derfor blive opdelt i fire selvstændige lovgivningsinstrumenter. Der vil ikke desto mindre blive sikret politisk sammenhæng, da hvert særprogram vil svare til målene for ét politikområde, der sammen med de tre andre vil gøre det muligt at udvikle et unionsborgerskab og skabe et egentligt retligt område. Endvidere vil en samling af disse komplementære politikområder i ét og samme rammeprogram ikke kun styrke den overordnede sammenhæng, men også i højere grad kunne opfylde borgernes behov. Det vil give mulighed for mere fleksible løsninger af nye uventede problemer.

Hvad angår grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab, er det ultimative mål at skabe en egentlig kultur for grundlæggende rettigheder hos alle EU-borgere. Det er derfor af største betydning at oplyse om grundlæggende rettigheder, både gennem generelle oplysningskampagner og som svar på individuelle anmodninger. Det skal sammenholdes med behovet for at øge aktiviteterne, herunder de lovgivningsmæssige, fremme udøvelsen af visse rettigheder, f.eks. retten til respekt for den fysiske integritet og de rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet, og give støtte til og fremme foranstaltninger for at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde deres forpligtelser på deres kompetenceområder.

Bekæmpelse af vold i alle former (seksuel, psykisk og fysisk) i det offentlige eller private rum vil omfatte støtte til ofre og risikogrupper (børn, unge og kvinder); bistand og opmuntring til ikke-statslige organisationer og andre organisationer, der er aktive på dette område; udbredelse af resultaterne af de to Daphne-programmer, herunder en tilpasning, overførsel og

inddragelse af andre støttemodtagere eller andre geografiske områder og identifikation af foranstaltninger, der bidrager til positiv behandling af personer, der er truet af vold.

Hvad angår bekæmpelse af narkotikamisbrug, vil de største udfordringer være information og yderligere forskning, der kan føre til uddannelse, forebyggelse og programmer om reduktion af skadevirkninger. Både en nedbringelse af efterspørgslen efter narkotika og en nedbringelse af udbuddet af narkotika vil være vigtige aspekter. Det er et område, hvor det er nødvendigt at træffe foranstaltninger for at stoppe narkotikahandel og narkotikarelateret kriminalitet, navnlig når der er tale om de nye syntetiske narkotika eller deres kemiske prækursorer, og bekæmpe hvidvaskning.

Det retlige samarbejde indebærer en øget indsats for at overvåge medlemsstaternes anvendelse af de eksisterende retsregler på det civil- og strafferetlige område og samordne de nationale lovgivninger. Programmet vil støtte forskellige foranstaltninger bl.a. for at gøre retsvæsenet mere tilgængeligt og effektivt, sikre en mere udbredt gensidig anerkendelse, herunder anerkendelse af afgørelser og dokumenter, der ikke er udstedt af de retlige myndigheder, styrke mekanismerne til tilvejebringelse af oplysninger til offentligheden og fremme uddannelse og udveksling af retsvæsenets aktører vedrørende følgerne af samarbejdsinstrumenter på dette område. Det vil opmuntre til gennemførelse af lovgivningsmæssige foranstaltninger om fælles samarbejdsværktøjer og ensartede standarder for visse procedurer, som f.eks. regler om indsamling af bevismateriale. Endvidere vil regler om beskyttelse af personer, der er involveret i straffesager – enten som anklagede, vidner eller ofre – også blive fremmet.

Der skabes en overordnet sammenhæng mellem de fire mål takket være fælles regler for gennemførelse og forvaltning efter den samme strategiske kalender og koordinerede evaluerings- og undersøgelsesprocesser (se punkt 3.2). Programmet vil således betyde en rationalisering og en forenkling og øget gennemsigtighed og effektivitet for Fællesskabets midler. En aktiv deltagelse fra interesserede parter side og større lydhørhed over for anmodninger fra civilsamfundet vil også blive en fælles prioritering for de fire politikområder.

2.2. Europæisk merværdi

Programmet vil give merværdi til eksisterende nationale foranstaltninger på dette område, fordi det vil fungere som katalysator, idet EU-finansieret samarbejde vil skabe øget opmærksomhed om de emner og værdier, medlemsstaterne har til fælles, og derved gøre det lettere at finde fælles strategier, herunder lovgivning på området. Det vil ske ved at gennemføre de politiske målsætninger, der er opnået enighed om på EU-plan, og fremme anvendelsen heraf i nationale politikker, støtte implementering af EU-lovgivning i den nationale lovgivning og sikre en ensartet anvendelse i hele EU, fremme samarbejdet og samordningen mellem medlemsstaterne og samarbejde med civilsamfundets organisationer på europæisk niveau.

Der vil blive anvendt fælles evalueringskriterier for alle særprogrammerne for at evaluere den europæiske merværdi i forhold til ovennævnte ønskede virkninger. Eksempler på disse kriterier er:

- Udelukkende at støtte aktiviteter, der er nødvendige på EU-niveau for at fremme EU's mål, EU-lovgivningen og EU's gennemførelsesmekanismer
- At støtte aktiviteter, der supplerer aktiviteter på nationalt niveau

- At styrke nationale udvekslinger på EU-niveau og dermed skabe synergi og stordriftsfordele
- Aktivt at involvere repræsentanter for medlemsstaterne og andre relevante aktører i gennemførelsen af programmet for dermed at skabe størst mulig komplementaritet med eksisterende aktiviteter.

2.3. Komplementaritet med andre instrumenter og politiske foranstaltninger

Dette program vil supplere arbejdet i Agenturet for Grundlæggende Rettigheder baseret på det eksisterende Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad i Wien, der blev oprettet ved Rådets forordning (EF) nr. 1035/97 af 2. juni 1997⁵. Kommissionen iværksatte ved en meddelelse⁶ en omfattende offentlig høring om det kommende agenturs arbejdsområde og dets opgaver. Høringen tog sigte på civilsamfundet, f.eks. ikke-statslige organisationer, der arbejder med beskyttelse af menneskerettigheder, nationale institutioner til fremme og beskyttelse af menneskerettigheder, medlemsstaterne, EU-institutioner, Det Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad og Europarådet. Der vil blive taget højde for resultaterne af denne høring, når agenturets opgaver skal defineres præcist. Dets hovedformål vil imidlertid blive indsamling og analyse af data med henblik på at definere EU's politik for grundlæggende rettigheder.

Hvad angår retligt samarbejde på det civilretlige område, vil foranstaltningerne under programmet blive samordnet med foranstaltningerne under det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001⁷, for at forbedre, forenkle og fremskynde det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne på det civil- og handelsretlige område. I særprogrammet om strafferet vil der navnlig være fokus på Eurojust, der blev oprettet ved Rådets afgørelse 2002/187/RIA af 28. februar 2002⁸. Eurojust er et EU-organ, som er oprettet for at styrke de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, der har ansvaret for undersøgelse og retsforfølgning af alvorlig grænseoverskridende kriminalitet, herunder terrorisme, ved at fremme og forbedre samarbejdet mellem disse myndigheder. Eurojust lægger vægt på at sikre et fuldstændigt samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder og er derfor et vigtigt supplement til rammeprogrammet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed.

Hvad angår målsætningen i dette program om tilvejebringelse af oplysninger og forebyggelse af narkotikamisbrug, vil det være nødvendigt med et øget samarbejde med tredjelande og en tættere koordinering med Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug. Dette center, der er beliggende i Lissabon, blev oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 302/93 af 8. februar 1993⁹ som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3294/94 af 22. december 1994¹⁰. Centrets opgave er at indsamle og formidle objektive, troværdige og sammenlignelige oplysninger om narkotika og narkotikamisbrug i Europa. I

⁵ EFT L 151 af 10.6.1997, s. 1. senest ændret ved forordning (EF) nr. 1652/2003 (EFT L 245, 29.9.2003, s. 33).

⁶ KOM(2004) 693 af 25.10.2004.

⁷ EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25.

⁸ EUT L 63 af 6.3.2002, s. 1. Beslutningen er ændret ved beslutning 2002/187/RIA (EUT L 245 af 29.9.2003, s. 44).

⁹ EFT L 36 af 12.2.1993, s. 1, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1651/2003 (EFT L 245 af 29.9.2003, s. 30).

¹⁰ EFT L 341 af 30.12.1994, s. 7.

den henseende arbejder det i partnerskab med tredjelande og internationale organisationer, der beskæftiger sig med dette område, herunder FN's program for international narkotikakontrol (UNDCP), Verdenssundhedsorganisationen (WHO), Europarådets Pompidou-gruppe, Verdenstoldorganisationen (WCO), Den internationale Kriminalpolitiorganisation (Interpol) og den europæiske politienhed (Europol).

3. RATIONALISERING OG FORENKLING

3.1. Overgang i forhold til eksisterende instrumenter

En evaluering af de foranstaltninger, som Den Europæiske Union har støttet igennem årene på disse områder, viser klart et behov for at fortsætte, da foranstaltningerne takler specifikke og reelle problemer og bidrager til at løse dem på en positiv måde og samtidig supplerer nationale foranstaltninger på de samme områder. Evalueringen viser imidlertid også flere svagheder, der skal rettes op på, således at foranstaltninger på EU-niveau kan give endnu bedre resultater. Den nuværende situation med en række mindre budgetposter eller ad hoc-finansieringer af begrænset varighed og ingen overordnet sammenhæng forhindrer EU's aktiviteter i at blive tilstrækkelig effektive til at nå målene og sikre den bedste udnyttelse af de menneskelige og finansielle ressourcer. En separat gennemførelse af disse programmer betyder, at de ikke skaber reel synergi og endda kan skabe unødvendige overlapninger. Endelig er det for at opnå de bedst mulige resultater nødvendigt at revurdere de opstillede mål, støtteformerne og omfanget af de enkelte programmer.

Det foreslåede program er baseret på erfaringerne fra eksisterende foranstaltninger på disse områder. Det vil i høj grad udvikle de to eksisterende forberedende foranstaltninger om beskyttelse og fremme af grundlæggende rettigheder og om støtte til civilsamfundet i de ti nye medlemsstater, der vil blive udvidet til at omfatte alle medlemsstater. Endelig vil der være særligt fokus på grundlæggende rettigheder som følge af unionsborgerskabet for at fremme demokratisk deltagelse.

Ud over målet om at fremme det retlige samarbejde vil programmet indeholde foranstaltninger, der støtter samarbejdet på det civil- og strafferetlige område, for at sikre en bedre samordning af de to retsområder med henblik på forfatningstraktatens ikrafttrædelse, der betyder en ophævelse af søjlestrukturen. Civilretligt samarbejde er hidtil blevet støttet via et separat program, og samarbejde på det strafferetlige område var en del af AGIS-programmet. Dette forslag tager sigte på at give et bedre svar på de politiske forventninger om en styrkelse af retfærdigheden som nævnt i Haag-programmet og på anmodninger fra retlige myndigheder, aktører i retsvæsenet og civilsamfundet generelt. Uddannelsen af aktører i retsvæsenet vil blive styrket, og programmet vil også være så fleksibelt, at nye foranstaltninger vil blive mulige, herunder et edb-baseret system til udveksling af oplysninger om strafferegistre.

Hvad angår bekæmpelse af vold, vil programmet bygge på det eksisterende Daphne II-program med tilpasninger for bedre at kunne reagere på anmodninger fra civilsamfundet, bl.a. ved at anvende nye typer foranstaltninger. Foranstaltninger vedrørende bekæmpelse af narkotikamisbrug og information skal konsolidere igangværende foranstaltninger under forskellige programmer, hvorved gennemsigtigheden for borgerne og alle de implicerede aktører øges. Det vil støtte overvågningen og evalueringen af foranstaltninger vedrørende gennemførelse af specifikke foranstaltninger i henhold til EU's handlingsplaner og søge i højere grad at involvere civilsamfundet.

3.2. Fælles forvaltningsordninger

Et af hovedmålene med rammeprogrammet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er at forenkle og rationalisere instrumenter både på det retlige og det forvaltningsmæssige plan, at strømline budgetstrukturen, styrke programmernes samhörighed og konsekvens og undgå overlappning. Programmet er et vigtigt fremskridt, både hvad angår forenkling og fleksibilitet. Antallet af budgetposter og retlige instrumenter er faktisk blevet reduceret. En sådan koncentration af EU-midler giver en større finansiel gennemsigtighed og mulighed for bedre at vurdere merværdien af EU-foranstaltninger. Det øger resultaterne ved at styrke sammenhængen mellem målene for de forskellige særprogrammer og ved at styrke samarbejde og partnerskab med alle involverede aktører.

Den foreslåede forenkling og rationalisering vil være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte på de forskellige områder takket være en mere standardiseret tilgang og mere harmoniserede gennemførelsesbestemmelser.

Programmet vil blive forvaltet direkte af Kommissionen. Andre gennemførelsesmekanismer (eksternalisering og delt forvaltning) er blevet grundigt undersøgt, men de blev ikke anset for at være omkostningseffektive på dette trin på grund af de forholdsvis små beløb, der er tale om. Hvis det for at nå målene i rammeprogrammet viser sig at være nødvendigt, kan det overvejes at indføre andre forvaltningsformer og/eller andre strukturer.

De menneskelige ressourcer, der kræves for at forvalte programmet, er nødvendigvis forholdsvis store. Den harmonisering af procedurerne, der sker som følge af indarbejdelsen af særprogrammerne i én struktur, vil imidlertid ud fra det synspunkt betyde en rationalisering på grund af stordriftsfordele. For eksempel vil en rationalisering af overvågnings- og evalueringsprocedurerne give bedre resultater og fremme udbredelsen af god praksis. Et fælles udvalg for de fire særprogrammer vil også i høj grad lette den daglige forvaltning af rammeprogrammet.

Når forfatningstraktaten er trådt i kraft, vil yderligere rationaliseringer være mulige. Rammeprogrammet er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i de nuværende traktater, men der er i programmet indarbejdet en smidig overgang til den nye struktur ifølge forfatningstraktaten, således at det er muligt med en yderligere harmonisering af særprogrammerne om civilret og strafferet.

4. FINANSIELLE MIDLER

De samlede beløb, der er afsat til rammeprogrammet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013, er på 543 mio. EUR (løbende priser). I dette budget er der afsat 93,8 mio. EUR til programmet om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab, 106,5 mio. EUR til programmet om civilret, 196,2 mio. EUR til programmet om strafferet og 135,4 mio. EUR til programmet om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden. 11,1 million EUR er tilføjet med henblik på administrative udgifter inden for referencebeløbet.

I samme periode er der endvidere afsat 164,9 mio. EUR til agenturet for grundlæggende rettigheder, 110,6 mio. EUR til Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug og 133,4 mio. EUR til Eurojust.

Disse beløb er fastsat på grundlag af de behov, der er identificeret og beskrevet ovenfor. Der er taget højde for relevant erfaring fra eksisterende foranstaltninger og programmer om grundlæggende rettigheder og retfærdighed.

5. KONKLUSION

De nye finansielle overslag giver ikke blot mulighed for et bedre match mellem mål og midler, men også for en forenkling og rationalisering af instrumenterne for at sikre en optimal anvendelse af EU-midlerne.

Programmet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed samler særprogrammer, der er tæt indbyrdes forbundne. Samordnede foranstaltninger inden for rammerne af disse særprogrammer vil gøre det muligt mere effektivt at nå det ultimative mål, som er oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

BILAG

om et rammeprogram om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013

Komplementaritet med agenturer og andre instrumenter på området frihed, sikkerhed og retfærdighed

Der er inden for rammerne af de finansielle overslag planlagt adskillige supplerende instrumenter, der skal bidrage til at nå de politiske mål for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed:

- Rammeprogrammer vil erstatte de mange budgetposter, Kommissionen på nuværende tidspunkt forvalter på dette område.
- Fællesskabsfinansiering af agenturer og fællesskabsorganer eller EU-organer.
- Udvikling og forvaltning af dermed forbundne store informationssystemer.

Følgende agenturer eller organer, der arbejder på ovennævnte rammeprogramms område, vil blive omfattet af de nye finansielle overslag:

- **Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug**, der blev oprettet ved Rådets forordning (EØF) nr. 302/93 af 8. februar 1993 om oprettelse af et europæisk overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug (EFT L 36 af 12.2.1993, s. 1), senest ændret ved forordning (EF) nr. 1651/2003 (EFT L 245 af 29.9.2003, s. 30), hvor Kommissionen har fremlagt et udkast til ændring (forslag til Rådets forordning fremlagt af Kommissionen den 19. december 2003 om Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (KOM(2003) 808).
- **Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad**, der skal omdannes til et fuldt udbygget **Agentur for Grundlæggende Rettigheder** (Kommissionens forslag forventes fremlagt i maj 2005), og som på nuværende tidspunkt er oprettet ved Rådets forordning (EF) nr. 1035/97 af 2. juni 1997 om oprettelse af et europæisk overvågningscenter for racisme og fremmedhad (EFT L 151 af 10.6.1997, s. 1).
- **Eurojust** oprettet ved Rådets afgørelse 2002/187/RIA af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet (EFT L 63 af 6.3.2002, s. 1), senest ændret ved afgørelse 2003/659/RIA (EUT 245 af 29.9.2003, s. 44).

På grundlag af ovenstående oplysninger indgår budgetmidlerne til ovennævnte fællesskabsagenturer ikke i rammeprogrammerne.

De skal imidlertid indgå som en del af udgifterne til JLS's politikker under udgiftsområde 3 i Fællesskabets kommende finansielle rammer.

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Udarbejdelsen af de finansielle overslag for 2007-2013 har fra begyndelsen været styret af en politikbaseret tilgang for at sikre overensstemmelse mellem de politiske mål og de dertil afsatte midler. I den forbindelse betragtes indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed som et af de punkter, EU prioriterer højest i de kommende år, og det skal støttes af en væsentlig forøgelse af de finansielle midler. I meddelelsen "*Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013*"¹¹ og "*Finansielle overslag 2007 - 2013*"¹² understregede Kommissionen også betydningen af at anvende revisionen af de retlige instrumenter i forbindelse med de næste finansielle overslag til virkelig at gå i retning af en større forenkling. Ved at strukturere forslagene omkring tre generelle og politisk styrede programmer (solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, grundlæggende rettigheder og retfærdighed og sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder) afstikker Kommissionen klare rammer for Fællesskabets indsats i forbindelse med de tre mål: frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. Begrundelse for foranstaltningen

2.1. Analyse af problemet

Bekæmpelse af vold er klart et led i beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder som fastsat i chartret, navnlig retten til respekt for den fysiske integritet. Forbindelserne mellem vold og en række grundlæggende rettigheder (frihed, sikkerhed, sundhed, beskæftigelse osv.) er så stærke, at gennemførelsen af disse rettigheder, der vedrører personers fysiske integritet, generelt bør støttes. Særlige former for vold – som f.eks. racistisk begrundet vold og vold begrundet i køn eller seksuel orientering – kræver særlige initiativer, hvor informationsudveksling og udvikling af bedste praksis på europæisk niveau vil være nyttig. Der skal findes en mere global og målrettet løsning af voldsproblemerne, når der inden for rammerne af de nye finansielle overslag skal iværksættes initiativer baseret på de allerede eksisterende.

Oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed skal også tackle narkotikamisbrug og narkotikahandel, der er et af de største problemer i de europæiske samfund. Siden 1990 er der blevet fremlagt en overordnet, tværfaglig og integreret strategi på europæisk niveau, men uden klart identificerede finansielle midler. Denne strategi er baseret på fem hovedelementer: (i) nedbringelse af efterspørgslen, (ii) nedbringelse af udbuddet og bekæmpelse af ulovlig handel, (iii) internationalt samarbejde, (iv) samordning på nationalt og europæisk niveau, og (v) information, forskning og evaluering.

2.2. Vejen frem

De største udfordringer for EU på narkotikaområdet i forbindelse med de nye finansielle overslag er følgende:

---

¹¹ KOM(2004) 101 af 10.2.2004.

¹² KOM(2004) 487 af 14.7.2004.

- information og forskning, herunder en fortsættelse af arbejdet i Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug
- nedbringelse af efterspørgslen efter narkotika, da den medfører en vækst i narkotikaforbruget: uddannelse, forebyggelse og programmer til risikonedbringelse
- nedbringelse af udbuddet af narkotika for at stoppe narkotikahandel og narkotikarelateret kriminalitet, navnlig når der er tale om de nye syntetiske narkotika eller deres kemiske prækursorer, samt bekæmpelse af hvidvaskning
- øget samarbejde med tredjelande vedrørende nedbringelse af narkotikaudbuddet og narkotikaefterspørgslen
- yderligere lovgivning, hvad angår nye former for narkotika, f.eks. for at bringe nye former for narkotika ind under de eksisterende kontrolordninger.

2.3. Formålet med programmet og dertil knyttede indikatorer

- Definition af generelle, specifikke og operationelle målsætninger

<p>Bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold, oplyse om og forhindre brug af narkotika.</p>	<p>Beskytte borgerne mod vold og opnå et højt niveau for sundhedsbeskyttelse, velfærd og social samhørighed.</p>	<p>Forebygge og bekæmpe alle former for vold på det offentlige og private område mod børn, unge og kvinder.</p> <p>Støtte til ofre og risikogrupper.</p> <p>Bistå og opmuntre ikke-statslige organisationer og andre organisationer, der er aktive på dette område.</p> <p>Udbrede resultaterne af de to Daphne-programmer, herunder en tilpasning, overførsel og inddragelse af andre støttemodtagere eller andre geografiske områder.</p> <p>Identificere og fremme foranstaltninger, der bidrager til positiv behandling af personer, der er truet af vold.</p>
--	--	--

	<p>Forebygge og nedbringe narkotikamisbrug, afhængighed og narkotikarelaterede skader.</p>	<p>Involvare civilsamfundet i gennemførelsen og udviklingen af Den Europæiske Unions narkotikastrategi og handlingsplaner.</p> <p>Overvåge, gennemføre og evaluere gennemførelsen af særlige foranstaltninger inden for rammerne af handlingsplanerne for narkotika 2005-2008 og 2009-2012.</p>
	<p>Fremme tværnationale oplysningskampagner på ovennævnte områder.</p>	<p>Oprette tværfaglige netværk. Sikre udvidelse af videnbasen, udveksling af oplysninger og identifikation og udbredelse af god praksis, herunder uddannelse, studiebesøg og personaleudveksling.</p> <p>Udvikle og gennemføre oplysningskampagner rettet mod specifikke målgrupper for at nå frem til nultolerance over for vold og opfordre til at hjælpe ofre og anmelde vold.</p> <p>Gøre offentligheden opmærksom på sundhedsmæssige og sociale problemer, der skyldes narkotikamisbrug, og opfordre til en åben dialog for at få en bedre forståelse af narkotika-problematikken.</p>

Alle målsætningerne er i overensstemmelse med det overordnede mål for det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, der støtter udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

- Komplementaritet/overensstemmelse med andre instrumenter

Ved udarbejdelsen af programmet blev der lagt særlig vægt på at sikre overensstemmelse med andre programmer, der finansierer aktiviteter på de samme politikområder, og at sikre komplementaritet og synergi med disse.

Dette program suppleres af andre særprogrammer under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, navnlig særprogrammet om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab, der søger at fremme EU's grundlæggende rettigheder og

værdier, samtidig med at de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner bevares og udvikles.

Der vil også blive søgt komplementaritet med Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, der har til opgave at indsamle og formidle objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger om narkotikaproblematikken og narkotikamisbrug i EU. I den henseende arbejder centret i partnerskab med lande uden for EU og internationale organisationer, der arbejder med disse emner.

De generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme vil få særlig opmærksomhed, da de supplerer dette program, og der vil klart kunne opnås synergi med de to programmer, navnlig hvad angår bekæmpelse af kriminalitet, uanset om det drejer sig om vold, f.eks. racistisk begrundet vold og vold begrundet i køn eller seksuel orientering eller narkotikarelateret kriminalitet.

Andre programmer vil også kunne supplere dette program, f.eks. Safer Internet Plus, folkesundhedsprogrammet, programmet om beskyttelse mod personskader, det 7. rammeprogram for forskning og udvikling og programmet ungdom.

3. EVALUERING

3.1. Erfaringer fra midtvejs-/endelige evalueringer

Daphne-programmet er blevet evalueret to gange af Kommissionen. Der blev fremlagt en midtvejsrapport i 2002¹³ og en endelig rapport i 2004¹⁴.

Både midtvejsrapporten og den endelige rapport om Daphne-programmet (2000-2003) viser, at organisationer drager nytte af at deltage i europæiske partnerskaber, da samarbejde giver en mere effektiv planlægning og en bedre ressourceudnyttelse. Den endelige rapport viste, at der stadig var mulighed for forbedringer, f.eks. oprettelse af en helpdesk og større vægt på informationsformidling, og Daphne II-programmet blev tilpasset resultaterne i denne rapport. Da disse ændringer af programmets struktur er forholdsvis nye, er det ikke nødvendigt at foretage mærkbare ændringer.

Kommissionen har udarbejdet en midtvejsevaluering¹⁵ og en slutevaluering¹⁶ af Handlingsplanen for bekæmpelse af narkotikamisbrug (2002-2004). Den nye handlingsplan (2005-2008) tager navnlig sigte på de områder, hvor evalueringen viste, at der var behov for yderligere fremskridt.

Ifølge disse evalueringer skal der foretages nogle forbedringer for at opfylde målene. Det blev navnlig understreget, at civilsamfundet bør involveres mere i forberedelsen og udarbejdelsen af EU's politikker på dette område. Det er også nødvendigt med en bedre koordinering af de nationale foranstaltninger, herunder på den internationale scene. Netværkssamarbejde og udveksling af bedste praksis skal fremmes og udvikles yderligere.

---

¹³ KOM(2002) 169 af 27.3.2002.

¹⁴ KOM(2004) 824 af 14.12.2004.

¹⁵ KOM(2002) 599 af 4.11.2002.

¹⁶ KOM(2004) 707 af 22.10.2004.

3.2. Forhåndsevaluering

Kommissionens arbejdsrapport med forhåndsevalueringen af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed viser det relevante i den politik, der er valgt til at nå de opstillede mål.

4. RETSGRUNDLAG OG BEGRUNDELSE FOR POLITIKINSTRUMENT

4.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette særprogram under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er artikel 152 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

EF-traktatens artikel 152, der vedrører folkesundhed, foreskriver klart, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter. Det tilføjes, at Fællesskabet skal supplere medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder oplysning og forebyggelse.

At sikre et højt sundhedsniveau ved at beskytte mod vold og udvikle oplysnings- og forebyggelsesindsatsen på narkotikaområdet er hovedmålene med dette program. Det foreslåede retsgrundlag er derfor passende.

4.2. Foranstaltninger ifølge programmet

Der er planlagt forskellige foranstaltninger, som f.eks.:

- Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og forvaltning af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til specifikke projekter af fællesskabsinteresse på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Et driftstilskud til European Federation for Missing and Sexually Exploited Children, hvis mål er af almindelig europæisk interesse, hvad angår børns rettigheder og beskyttelse af børn.

4.3. Subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet

Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette program ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer iværksat af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende er langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af

programmet, komplementære i forhold til nationale tiltag og et forsøg på i så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

Hvad angår proportionalitet, er det nye forslag til program udarbejdet med henblik på at skabe en så høj grad af forenkling som mulig, både hvad angår foranstaltningernes form - definitionen af foranstaltninger i retsakten er så generel som mulig - og hvad angår de administrative og finansielle krav, der gælder for gennemførelsen. Kommissionen har forsøgt at finde den rette balance mellem fleksibilitet og brugervenlighed på den ene side, og klarhed med hensyn til formål og de nødvendige finansielle og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger på den anden side.

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau.

4.4. Forenkling og rationalisering

Den foreslåede tilgang vil bidrage til den centrale målsætning om forenkling af instrumenterne, både hvad angår de retlige og de forvaltningsmæssige aspekter, og til en rationalisering af budgetstrukturen. Den vil også øge overensstemmelsen mellem instrumenterne og sikre, at der ikke forekommer overlappning mellem instrumenterne. Selv om der vil være behov for yderligere menneskelige ressourcer for at klare fremtidige udvidelser, vil der ske en bedre allokering af de menneskelige ressourcer ved at lade mindre budgetposter (som kræver uforholdsmæssig mange ressourcer) bortfalde og samle eksisterende programmer i et enkelt, sammenhængende og strømlinet program. Det vil medføre større overensstemmelse mellem udgifterne og de administrative omkostninger til forvaltning af programmet.

Den foreslåede rationalisering vil også være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte takket være den standardiserede tilgang og de harmoniserede gennemførelsesbestemmelser.

Kommissionen kan beslutte at overdrage en del af budgetgennemførelsen til de fællesskabsretlige agenturer, jf. artikel 54, stk. 2, i finansforordningen. Agenturerne udpeges af Kommissionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 55 og 56 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 37 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002. Kommissionen skal sikre overensstemmelse med principperne om økonomi og effektivitet. Inden der foretages en sådan overdragelse, skal Kommissionen ved en forudgående vurdering sikre, at oprettelsen af agenturer er i overensstemmelse med princippet om en sund økonomisk forvaltning.

Det foreslåede nye instrument følger den linje, Kommissionen har fastsat for de politiske og finansielle udfordringer fra 2007 og frem. Det er hensigten at supplere, forenkle og rationalisere de eksisterende instrumenter og sikre den nødvendige fleksibilitet med henblik på de nye mål og i forhold til de nye retlige rammer, der vil blive indført, når forfatningstraktaten træder i kraft.

5. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Omkostningerne til det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013 andrager 543 mio. EUR. Der afsættes 138,2 mio. EUR til dette særprogram.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om et særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden for perioden 2007-2013 som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 152,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹⁷,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁸,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹⁹,

efter proceduren i traktatens artikel 251²⁰, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab fastslår, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter. Det hedder i traktatens artikel 3, stk. 1, litra p), at Fællesskabets virke skal indebære bidrag til opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau.
- (2) Fællesskabets foranstaltninger bør supplere de nationale politikker vedrørende forbedring af folkesundheden, imødegå forhold, der kan indebære risiko for menneskers sundhed og begrænse narkotikarelaterede helbredsskader.
- (3) Fysisk, seksuel og psykologisk vold mod børn, unge og kvinder, herunder trusler om sådanne handlinger, tvang eller vilkårlig frihedsberøvelse både offentligt og privat, er en krænkelse af retten til liv, sikkerhed, frihed, værdighed og fysisk og mental integritet og en alvorlig trussel mod ofrenes fysiske og mentale sundhed. Virkningerne af en sådan vold er så udbredte i hele Fællesskabet, at de udgør en væsentlig trussel mod sundheden og en hindring for retten til et sikkert, frit og retfærdigt unionsborgerskab.

---

¹⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁹ EUT C [...] af [...], s. [...].

²⁰ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (4) Ifølge Verdenssundhedsorganisationens definition er sundhed en tilstand af fuldstændig fysisk, mentalt og socialt velvære og ikke blot en tilstand af fravær af sygdom eller svagelighed. Ifølge en resolution vedtaget af Verdenssundhedsforsamlingen i 1996 er vold et af de største verdensomspændende folkesundhedsproblemer. I organisationens rapport om vold og sundhed af 3. oktober 2002 anbefales det at fremme den primære forebyggelse, styrke foranstaltningerne til fordel for ofre for vold og øge samarbejdet og informationsudvekslingen om forebyggelse af vold.
- (5) Disse principper anerkendes i talrige konventioner, erklæringer og protokoller fra de vigtigste internationale institutioner, som f.eks. De Forenede Nationer, Den Internationale Arbejdsorganisation, den internationale kvindekongress og verdenskongressen mod kommerciel seksuel udnyttelse af børn.
- (6) Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder²¹ bekræfter bl.a. retten til et liv i værdighed, lighed og solidaritet. Det indeholder en række specifikke bestemmelser om beskyttelse og fremme af fysisk og mental integritet, ligestilling af mænd og kvinder, børns rettigheder og ikke-diskrimination samt om forhindring af umenneskelig eller nedværdigende behandling, slaveri og tvangsarbejde samt børnearbejde. Det fastslår, at der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Fællesskabets politikker og aktiviteter.
- (7) Kommissionen er af Europa-Parlamentet blevet opfordret til at udarbejde og gennemføre handlingsprogrammer for at bekæmpe vold, bl.a. i Europa-Parlamentets beslutning af 19. maj 2000 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om fremtidige initiativer i kampen mod handel med kvinder²² og af 20. september 2001 om skamfering af kvinders kønsorganer²³.
- (8) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 293/2000/EF af 24. januar 2000 om vedtagelse af et EF-handlingsprogram (Daphne-programmet) (2000-2003) om forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder²⁴ har bidraget til at gøre opmærksom på disse problemer i Den Europæiske Union og til at øge og konsolidere samarbejdet mellem de organisationer i medlemsstaterne, der arbejder med at bekæmpe vold.
- (9) Det handlingsprogram, der blev indført ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 803/2004/EF af 21. april 2004 om EF-handlingsprogrammet (2004-2008) om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder og om beskyttelse af ofre og risikogrupper (Daphne II-programmet)²⁵, udviklede yderligere de resultater, der allerede var opnået med Daphne-programmet; ifølge artikel 8, stk. 2, skal Kommissionen tage de nødvendige skridt til at sikre, at de årlige bevillinger er i overensstemmelse med de nye finansielle overslag.
- (10) Det er ønskeligt at sikre kontinuitet for de projekter, der finansieres af Daphne og Daphne II-programmerne.

---

²¹ EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

²² EFT C 59 af 23.2.2001, s. 307.

²³ EFT C 77 E af 28.3.2002, s. 126.

²⁴ EFT L 34 af 9.2.2000, s. 1.

²⁵ EFT C 143 af 30.4.2004, s. 1.

- (11) Eftersom et betydeligt antal europæiske borgere ifølge forskningen dør eller risikerer at dø som følge af narkotikamisbrug, er narkotikarelaterede sundhedsrisici et stort problem for folkesundheden.
- (12) Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om resultaterne af slutevalueringen af EU's narkotikastrategi og handlingsplan for bekæmpelse af narkotikamisbrug (2000-2004)²⁶ understregede behovet for regelmæssigt at høre civilsamfundet om fastlæggelsen af EU's narkotikapolitik.
- (13) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om vedtagelse af et program for Fællesskabets indsats for folkesundheden (2003-2008) nævner narkotikamisbrug som en af de vigtige livsstilsrelaterede determinanter og formulerer strategier og foranstaltninger til bekæmpelse heraf.
- (14) I henstillingen af 18. juni 2003 om forebyggelse og reduktion af helbredsskader forbundet med narkotikamisbrug²⁷ anbefalede Rådet, at medlemsstaterne satte forebyggelse og reduktion af de risici, der er forbundet med narkotikamisbrug, som et mål for folkesundheden og udviklede og gennemførte en helhedsstrategi i den henseende.
- (15) I december 2004 godkendte Det Europæiske Råd Den Europæiske Unions narkotikastrategi 2005-2012, der dækker alle Den Europæiske Unions narkotikarelaterede aktiviteter og opstiller hovedmålene. Disse mål omfatter opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau, velfærd og social samhørighed gennem forebyggelse og nedbringelse af narkotikamisbrug, afhængighed og narkotikarelaterede skader for sundheden og samfundet.
- (16) Kommissionen vedtog handlingsplanen for bekæmpelse af narkotikamisbrug 2005-2008²⁸ som et vigtigt instrument for at omsætte Den Europæiske Unions narkotikastrategi 2005-2012 til konkret handling. Handlingsplanens endelige mål er mærkbart at mindske narkotikamisbruget i befolkningen og reducere de sociale og sundhedsmæssige skader, som anvendelsen af og handelen med ulovlige stoffer medfører.
- (17) Det er vigtigt og nødvendigt at erkende voldens og narkotikaenes alvorlige umiddelbare og mere langsigtede virkninger for enkeltpersoner, familier og samfund, navnlig hvad angår sundhed, psykisk og social udvikling og de pågældende personers lige muligheder, samt de høje sociale og økonomiske omkostninger for samfundet som helhed.
- (18) Den Europæiske Union kan skabe merværdi for de foranstaltninger, som medlemsstaterne skal iværksætte vedrørende oplysning og forebyggelse på narkotikaområdet, ved at supplere disse og skabe synergier.
- (19) Hvad angår forebyggelse af vold, herunder misbrug og seksuel udnyttelse af børn, unge og kvinder, og beskyttelse af ofre og risikogrupper, kan Den Europæiske Union sikre merværdi for foranstaltninger, der hovedsagelig skal iværksættes af

---

²⁶ KOM(2004) 707.

²⁷ EFT L 165 af 3.7.2003, s. 31.

²⁸ KOM(2005) af 14.2.2005.

medlemsstaterne, på følgende måder: formidling og udveksling af oplysninger, erfaringer og god praksis; fremme af en innovativ tilgang; fælles fastsættelse af prioriteringer; om nødvendigt udvikling af netværkssamarbejde; udvælgelse af projekter på fællesskabsniveau og motivering og mobilisering af alle berørte parter. Disse foranstaltninger bør ligeledes tage sigte på børn og kvinder, der er kommet til en medlemsstat som led i menneskehandel.

- (20) På europæisk niveau samler European Federation for Missing and Sexually Exploited Children forskellige ikke-statslige organisationer, der tager sig af problemet med forsvundne børn og seksuel udnyttelse af børn. Sæmmenslutningen oplyser om og bekæmper fænomenet med forsvundne og seksuelt misbrugte børn ved at fremme kommunikationen mellem europæiske organisationer for at sikre en mere effektiv tilgang, fremme oprettelsen af et europæisk analysecenter, der skal samle og analysere data om dette fænomen og fremme og gennemføre aktiviteter, der forbedrer situationen for mindreårige, forsvundne og/eller seksuelt misbrugte, og ændre lovgivningen, mentaliteten og adfærden i EU.
- (21) Formålet med den foreslåede foranstaltning, nemlig forebyggelse og bekæmpelse af alle former for vold mod børn, unge og kvinder og oplysning og forebyggelse på narkotikaområdet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, da der er behov for informationsudveksling på EU-niveau og for en udbredelse af god praksis på fællesskabsniveau. Det kan bedre gennemføres på fællesskabsplan. På grund af behovet for en koordineret og tværfaglig tilgang og den påtænkte handlings omfang eller virkninger, kan Fællesskabet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne afgørelse ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (22) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller anvendt forkert.
- (23) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden som omhandlet i punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren²⁹.
- (24) Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget³⁰, herefter kaldet "finansforordningen", og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002³¹, som beskytter Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter, en begrænsning af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse

²⁹ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

³⁰ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1

³¹ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

og forvaltning, og den krævede proportionalitet mellem ressourcerne og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.

- (25) Ifølge finansforordningen skal der foreligge en basisretsakt til dækning af driftstilskud.
- (26) I overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen³² skal gennemførelsesforanstaltningerne til denne afgørelse vedtages efter rådgivningsproceduren som foreskrevet i artikel 3 i nævnte afgørelse. Det er hensigtsmæssigt, da programmet ikke har mærkbare virkninger for fællesskabsbudgettet.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Oprettelse af programmet

1. Ved denne afgørelse oprettes et program om bekæmpelse af vold (Daphne), forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden, herefter kaldet "programmet", som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at bidrage til at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
2. Programmet dækker perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Artikel 2

Generelle mål

1. Programmet har følgende generelle mål:
  - a) At bidrage til oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at bekæmpe vold og oplyse om og forebygge narkotikamisbrug.
  - b) At beskytte borgerne mod vold og opnå et højt niveau for sundhedsbeskyttelse, velfærd og social samhørighed.
  - c) At forebygge og nedbringe narkotikamisbrug, afhængighed og narkotikarelaterede skader.
2. Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs mål og beføjelser, skal programmets generelle mål bidrage til at udvikle fællesskabspolitikker og mere specifikt politikken vedrørende folkesundhed, ligestilling, beskyttelse af børns rettigheder og bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse.

---

³² EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Artikel 3

Specifikke mål

Programmet har følgende specifikke mål:

- (a) Forebyggelse og bekæmpelse af alle former for vold på det offentlige og private område mod børn, unge og kvinder gennem forebyggende foranstaltninger og støtte til ofre og risikogrupper på følgende måder:
- Bistand og opmuntring til ikke-statslige organisationer og andre organisationer, der arbejder med beskyttelse mod og forebyggelse af vold samt bistand til ofre
  - Udvikling og gennemførelse af oplysningskampagner for særlige målgrupper, udarbejdelse af materiale som supplement til det allerede eksisterende, tilpasning og brug af eksisterende materiale i andre geografiske områder eller for andre målgrupper
  - Udbredelse af resultaterne af de to Daphne-programmer, herunder en tilpasning, overførsel og inddragelse af andre støttemodtagere eller andre geografiske områder
  - Identifikation og fremme af foranstaltninger, der bidrager til positiv behandling af personer, der er truet af vold, dvs. aktiviteter som bidrager til en strategi, der tilskynder til respekt for disse personer og fremmer deres trivsel og selvudfoldelse.
- (b) Fremme af tværnationale foranstaltninger med henblik på at:
- oprette tværfaglige netværk
  - sikre udvidelse af videnbasen, udveksling af oplysninger og identifikation og udbredelse af god praksis, herunder uddannelse, studiebesøg og personaleudveksling
  - gøre opmærksom på vold i bestemte målgrupper, f.eks. bestemte erhverv, for at få bedre kendskab til fænomenet, nå frem til nultolerance over for vold og opfordre til at hjælpe ofre og anmelde vold til de kompetente myndigheder
  - studere fænomener i relation til vold, undersøge og bekæmpe hovedårsagerne til vold på alle niveauer i samfundet
  - gøre opmærksom på sundhedsmæssige og sociale problemer, der skyldes narkotikamisbrug, og opfordre til en åben dialog for at få en bedre forståelse af narkotikaproblematikken.
- (c) Involvere civilsamfundet i gennemførelsen og udviklingen af Den Europæiske Unions narkotikastrategi og handlingsplaner.

- (d) Overvåge, gennemføre og evaluere gennemførelsen af særlige foranstaltninger inden for rammerne af handlingsplanerne for narkotika 2005-2008 og 2009-2012.

Artikel 4

Foranstaltninger

For at opfylde de generelle og specifikke mål, der er opstillet i artikel 2 og 3, vil programmet støtte følgende foranstaltninger:

- (a) Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og forvaltning af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter; eller
- (b) Specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet, der fremlægges af mindst tre medlemsstater, på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer; eller
- (c) Støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i relation til programmets generelle mål, på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- (d) Et driftstilskud til medfinansiering af udgifter i forbindelse med det faste arbejdsprogram for European Federation for Missing and Sexually Exploited Children, der forfølger et mål af almindelig europæisk interesse med hensyn til børns rettigheder og beskyttelse af børn.

Artikel 5

Deltagelse

Følgende lande, herefter kaldet "deltagende lande", kan deltage i programmets foranstaltninger:

- (a) De EFTA-lande, der indgår i EØS-aftalen, i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale.
- (b) Kandidatlande, der har indgået en associeringsaftale med EU, og de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen i overensstemmelse med betingelserne i associeringsaftalerne eller tillægsprotokollerne om deltagelse i Fællesskabets programmer, der er indgået med eller vil blive indgået med disse lande.

- (c) Projekterne er åbne for kandidatlande, der ikke deltager i dette program, hvis det kan bidrage til at forberede tiltrædelsen, eller for tredjelande, der ikke deltager i dette program, hvis det ligger inden for projektmålene.

Artikel 6

Målgrupper

1. Programmet henvender sig til alle grupper, der direkte eller indirekte arbejder med vold- og narkotikaproblemer.
2. Hvad angår bekæmpelse af vold, er de væsentligste målgrupper ofre for vold og risikogrupper. Andre målgrupper er bl.a. lærere og undervisningspersonale, politi og socialarbejdere, lokale og nationale myndigheder, medicinsk- og paramedicinsk personale, retsvæsenet, ngo'er, fagforeninger og religiøse samfund. Der bør også planlægges behandlingsprogrammer for både ofre og gerningsmænd for at forebygge vold.
3. Hvad angår narkotika, skal unge, udsatte grupper og socialt udsatte boligområder betragtes som risikogrupper og dermed som målgrupper. Andre målgrupper er bl.a. lærere og undervisningspersonale, politi og socialarbejdere, lokale og nationale myndigheder, medicinsk- og paramedicinsk personale, retsvæsenet, ngo'er, fagforeninger og religiøse samfund.

Artikel 7

Adgang til programmet

Programmet er åbent for offentlige og private organisationer (de kompetente lokale myndigheder, universiteter og forskningscentre), som arbejder med at forebygge og bekæmpe vold mod børn, unge og kvinder, eller med at beskytte mod en sådan vold, støtte ofre eller gennemføre målrettede foranstaltninger om bekæmpelse af vold, eller som tilskynder til en afstandtagen fra vold eller arbejder for at fremme en holdnings- og adfærdssændring over for udsatte grupper og ofre for vold. Programmet er også åbent for offentlige og private organisationer (lokale myndigheder på det kompetente niveau, universiteter og forskningscentre), der informerer om og forebygger narkotikamisbrug.

Artikel 8

Støtteformer

1. Fællesskabets finansiering kan antage følgende retlige former:
  - tilskud
  - offentlige indkøbskontrakter.
2. Tilskud fra Fællesskabet ydes efter indkaldelse af forslag, undtagen i hastende og behørigt begrundede undtagelsestilfælde, eller hvis støttemodtageren er af en sådan beskaffenhed, at der ikke er andre muligheder for en given foranstaltning, og de ydes

i form af driftstilskud og tilskud til foranstaltninger. Den maksimale medfinansieringssats vil blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer.

3. Derudover forventes der udgifter til ledsageforanstaltninger i form af offentlige indkøbskontrakter, hvor indkøb af varer og tjenesteydelser dækkes med fællesskabsmidler. Dermed dækkes bl.a. udgifter til information og kommunikation samt forberedelse, gennemførelse, overvågning, kontrol og evaluering af projekter, politikker, programmer og lovgivning.

Artikel 9

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Kommissionen skal iværksætte fællesskabsbistanden i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
2. Med henblik på gennemførelsen af programmet skal Kommissionen inden for rammerne af de generelle mål ifølge artikel 2 vedtage et årligt arbejdsprogram, der indeholder de specifikke mål, tematiske prioriteringer, en beskrivelse af ledsageforanstaltninger, jf. artikel 8, og om nødvendigt en liste over andre foranstaltninger.
3. Det årlige arbejdsprogram vedtages i overensstemmelse med proceduren i artikel 10, stk. 2.
4. Evaluerings- og tildelingsprocedurerne for tilskud til foranstaltninger skal bl.a. tage hensyn til følgende kriterier:
  - a) overensstemmelse med det årlige arbejdsprogram, de generelle mål som fastsat i artikel 2 og foranstaltninger på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4
  - b) den foreslåede foranstaltnings kvalitet, hvad angår udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater
  - c) størrelsen af den søgte fællesskabsfinansiering og dens relevans i forhold til de forventede resultater
  - d) virkningen af de forventede resultater af de generelle mål som fastsat i artikel 2 og af de foranstaltninger, der træffes på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4.
5. Ansøgninger om driftstilskud, jf. artikel 4, stk. 3 og 4, skal vurderes på baggrund af:
  - overensstemmelse med programmets mål
  - kvaliteten af de planlagte aktiviteter
  - aktiviteternes forventede multiplikatoreffekt over for borgerne
  - aktiviteternes geografiske rækkevidde

- inddragelse af borgerne i de pågældende organers strukturer
  - costbenefitforholdet i den foreslåede foranstaltning.
6. Ifølge artikel 113, stk. 2, i finansforordningen skal princippet om en gradvis nedtrapning ikke gælde for driftstilskud til European Federation for Missing and Sexually Exploited Children, der forfølger et mål af almindelig europæisk interesse med hensyn til børns rettigheder og beskyttelse.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand (herefter kaldet "udvalget").
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dog dennes artikel 8.
3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 11

Komplementaritet

1. Der søges opnået synergi og komplementaritet med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, det 7. rammeprogram for forskning og udvikling og programmerne om sundhedsbeskyttelse og Safer Internet Plus. Der vil aktivt blive søgt komplementaritet med det europæiske overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug. Der vil blive udarbejdet statistiske oplysninger om vold og narkotika i samarbejde med medlemsstaterne, om nødvendigt ved hjælp af Fællesskabets Statistiske Program.
2. Dette program kan dele midler med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme og det 7. rammeprogram for forskning og udvikling for at gennemføre foranstaltninger, der opfylder målene i alle programmerne.
3. Foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af denne afgørelse, må ikke modtage bistand til samme formål fra andre af Fællesskabets finansielle instrumenter. Støttemodtagere, der omfattes af denne afgørelse, skal oplyse Kommissionen om støtte, der modtages fra fællesskabsbudgettet og fra andre kilder, og om igangværende finansieringsansøgninger.

Artikel 12

Budgetmidler

1. Budgettet til gennemførelse af dette instrument er på 138,2 mio. EUR for den periode, der er fastsat i artikel 1.
2. Budgetmidlerne til de foranstaltninger, der er omhandlet i dette program, skal opføres i form af årlige bevillinger i Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevillinger for hvert regnskabsår inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 13

Overvågning

1. For alle foranstaltninger, der finansieres af programmet, skal støttemodtageren indgive tekniske og finansielle rapporter om arbejdets forløb. Der skal endvidere fremlægges en endelig rapport senest tre måneder efter foranstaltningens afslutning. Kommissionen fastsætter rapporternes form og indhold.
2. Uden at det berører den kontrol, Revisionsretten foretager sammen med de kompetente nationale revisionsorganer efter traktatens artikel 248, og den kontrol, der gennemføres i henhold til traktatens artikel 279, litra c), kan tjenestemænd og andre ansatte i Kommissionen foretage kontrol på stedet, bl.a. ved stikprøver af de foranstaltninger, som finansieres af programmet.
3. Kontrakter og aftaler, der følger af denne afgørelse, skal bl.a. foreskrive, at Kommissionen (eller en befuldmægtiget repræsentant) sikrer overvågning og finanskontrol, om nødvendigt på stedet, og at Revisionsretten foretager revisioner.
4. I fem år efter den sidste udbetaling til en foranstaltning skal støttemodtageren holde al dokumentation vedrørende udgifterne til foranstaltningen til disposition for Kommissionen.
5. På grundlag af rapporter og stikprøver som omhandlet i stk. 1 og 2 tilpasser Kommissionen om nødvendigt omfanget af eller tildelingskriterierne for den oprindeligt godkendte finansielle støtte samt tidsplanen for udbetalingerne.
6. Kommissionen træffer alle andre nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de finansierede foranstaltninger gennemføres korrekt og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afgørelse og finansforordningen.

Artikel 14

[Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

1. Kommissionen sikrer i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, at Fællesskabets økonomiske interesser

beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korrupsion og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og gennem inddrivelse af uretmæssigt eller ulovligt udbetalte beløb og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning, i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999.

2. Hvad angår fællesskabsforanstaltninger, der finansieres i henhold til dette program, finder forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 og forordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 anvendelse på alle overtrædelser af bestemmelser i fællesskabsretten, herunder misligholdelse af kontraktlige forpligtelser, der er fastsat på grundlag af programmet, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, og som skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabers budget eller budgetter, der forvaltes af Fællesskaberne, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.
3. Kommissionen begrænser eller udskyder udbetaling af finansiel støtte til en foranstaltning eller kræver den tilbagebetalt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, herunder manglende overholdelse af bestemmelserne i denne afgørelse eller i den individuelle beslutning, kontrakt eller aftale om ydelse af den pågældende finansielle støtte, eller hvis det viser sig, at der uden Kommissionens godkendelse er foretaget en væsentlig ændring, der er i modstrid med selve foranstaltningen eller med gennemførelsesbetingelserne.
4. Hvis fristerne ikke overholdes, eller hvis gennemførelsen af en foranstaltning kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at indgive sine bemærkninger inden for en nærmere bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen fjerne resten af støtten og kræve allerede udbetalte beløb tilbagebetalt.
5. Ethvert uretmæssigt udbetalt beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Beløb, der ikke betales tilbage i rette tid, pålægges morarenter i henhold til betingelserne i finansforordningen.

Artikel 15

Evaluering

1. Programmet vil blive løbende overvåget for at følge gennemførelsen af de planlagte foranstaltninger.
2. Kommissionen skal sikre en regelmæssig, uafhængig ekstern evaluering af programmet.
3. Kommissionen skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet:
  - a) en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet senest den 31. marts 2011;

- b) en meddelelse om videreførelsen af programmet senest den 30. august 2012;
- c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. december 2014.

Artikel 16

Overgangsforanstaltninger

Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 803/2004/EF af 21. april 2004 om EF-handlingsprogrammet (2004-2008) om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder og om beskyttelse af ofre og risikogrupper (Daphne II-programmet) ophæves.

Foranstaltninger, der er påbegyndt før den 31. december 2006 i henhold til denne afgørelse, forvaltes fortsat i henhold til denne, indtil aktiviteterne er afsluttet. Udvalget, der er nedsat i medfør af artikel 7, skal afløses af det udvalg, der nedsættes ifølge artikel 10 i denne afgørelse.

Artikel 17

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den gælder fra den 1. januar 2007.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Udarbejdelsen af de finansielle overslag for 2007-2013 har fra begyndelsen været styret af en politikbaseret tilgang for at sikre overensstemmelse mellem de politiske mål og de dertil afsatte midler. I den forbindelse betragtes indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed som et af de punkter, EU prioriterer højest i de kommende år, og det skal støttes af en væsentlig forøgelse af de finansielle midler. I meddelelsen "*Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013*"³³ og "*Finansielle overslag 2007 - 2013*"³⁴ understregede Kommissionen også betydningen af at anvende revisionen af de retlige instrumenter i forbindelse med de næste finansielle overslag til virkelig at gå i retning af en større forenkling. Ved at strukturere forslagene omkring tre generelle og politisk styrede programmer (solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, grundlæggende rettigheder og retfærdighed og sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder) afstikker Kommissionen klare rammer for Fællesskabets indsats i forbindelse med de tre mål: frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. BEGRUNDELSE FOR FORANSTALTNINGEN

2.1. Analyse af problemet

Fremme af unionsborgerskabet bør udvikle en følelse af at høre til i en union, hvor man er fælles om grundlæggende rettigheder og værdier, samtidig med at de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner bevares og udvikles. Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab indfører unionsborgerskabet og fastslår EU-borgernes rettigheder og forpligtelser; og traktaten om Den Europæiske Union samt charteret om grundlæggende rettigheder er udgangspunktet for EU's politik om grundlæggende rettigheder.

Den største udfordring for EU på dette politikområde i den periode, de kommende finansielle overslag dækker, kan defineres som følger:

1. Indarbejdelsen af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten, indledningen af proceduren vedrørende EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og overvågningsmekanismerne ifølge artikel 7 i traktaten om Den Europæiske Union, der allerede blev indført i Nice-traktaten, betyder alt sammen en mærkbar styrkelse og konkretisering af de grundlæggende værdier, der er kernen i det europæiske projekt.
2. Efter indarbejdelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten vil EU være retligt forpligtet til ikke blot at overholde rettighederne, men også til at sikre, at de faktisk fremmes på alle politikområder (både internt og eksternt), hvor EU har kompetence, dog under overholdelse af subsidiaritetsprincippet.

---

³³ KOM(2004) 101 af 10.2.2004.

³⁴ KOM(2004) 487 af 14.7.2004.

3. Opfølgningsaktiviteterne for at sikre, at medlemsstaterne bruger samme tilgang på deres kompetenceområder, vil stige drastisk, navnlig fordi EU udvides og bliver stadig mere forskelligartet, hvilket giver nye udfordringer.
4. Ngo'er og andre aktører i civilsamfundet spiller en afgørende rolle for at fremme og beskytte de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union og for at hjælpe folk med at få kendskab til deres rettigheder og udøve dem fuldt ud. Det er derfor vigtigt at sikre, at sådanne organisationer er aktive og engagerede i alle medlemsstaterne. Det er derfor vigtigt at støtte civilsamfundet og fremme netværkssamarbejde.
5. Fremme af den tværreligiøse og multikulturelle dialog, der må betragtes som et vigtigt middel til bekæmpelse af diskrimination, og fremme af grundlæggende rettigheder, gensidig forståelse og fred.

2.2. Vejen frem

Målet med dette særprogram under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er at sikre en mærkbar udvikling af de to eksisterende forberedende foranstaltninger (fremme af grundlæggende rettigheder og støtte til civilsamfundet) og opstille nye mål, som f.eks. bekæmpelse af racisme, fremmedhad og antisemitisme ved at fremme en tværreligiøs og multikulturel dialog på EU-niveau.

Støtten til civilsamfundet med hensyn til grundlæggende rettigheder vil blive udvidet til at omfatte alle medlemsstater, mens denne forberedende foranstaltning kun omfatter de ti nye medlemsstater.

Der vil være særlig fokus på rettigheder, der følger af unionsborgerskabet, som i chartret anerkendes som grundlæggende rettigheder, navnlig for at fremme demokratisk deltagelse.

Der er planlagt en betydelig stigning i finansieringsrammen, da disse spørgsmål har fået større betydning, og for at være imødekommende over for civilsamfundets aktører.

2.3. Formålet med programmet og dertil knyttede indikatorer

- Definition af generelle, specifikke og operationelle målsætninger

Fremme udviklingen af et europæisk samfund baseret på unionsborgerskabet, der overholder de grundlæggende rettigheder som fastsat i	Fremme chartret om grundlæggende rettigheder og informere borgerne om deres rettigheder som unionsborgere og opfordre dem til at deltage aktivt i det demokratiske liv i EU.	Støtte oplysningskampagner.
---	--	-----------------------------

chartret om grundlæggende rettigheder.	Regelmæssigt vurdere situationen for grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union og i medlemsstaterne med chartret om grundlæggende rettigheder som ledetråd og om nødvendigt indsamle udtalelser om særlige spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder.	Udarbejde regelmæssige rapporter eller udtalelser om situationen for de grundlæggende rettigheder i EU.
	Forklare følgerne af indarbejdelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten og af Den Europæiske Unions tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.	Støtte oplysningskampagner på disse områder.
Bekæmpe antisemitisme, racisme og fremmedhad og styrke civilsamfundet med hensyn til grundlæggende rettigheder.	<p>Støtte ngo'er og andre organer i civilsamfundet for at styrke deres mulighed for at deltage aktivt i fremme af grundlæggende rettigheder.</p> <p>Bekæmpe antisemitisme, racisme og fremmedhad ved at skabe en større forståelse og tolerance i hele Den Europæiske Union.</p> <p>Styrke freden og de grundlæggende rettigheder, bl.a. gennem en tværreligiøs og multikulturel dialog på EU-niveau.</p>	<p>Føre en åben og regelmæssig dialog med civilsamfundet om grundlæggende rettigheder.</p> <p>Støtte oplysningskampagner.</p> <p>Skabe finansiel støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der har almindelig europæisk interesse.</p> <p>Gennemføre undersøgelser og analyser på disse områder.</p>

Alle målsætningerne er i overensstemmelse med det overordnede mål for det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, der støtter udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

- Komplementaritet/overensstemmelse med andre instrumenter

For at undgå overlapninger og sikre synergi vil dette program aktivt søge komplementaritet med det kommende agentur for grundlæggende rettigheder, der skal afløse Det Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad.

Dette program suppleres af andre særprogrammer under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, herunder særprogrammet om bekæmpelse af vold (Daphne) og forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden, der tager sigte på at bekæmpe vold, hvilket klart er et led i beskyttelsen af grundlæggende rettigheder

som fastsat i chartret, navnlig retten til fysisk integritet, og at takle narkotikamisbrug og narkotikahandel.

De generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme vil få særlig opmærksomhed, da de supplerer dette program, og der vil klart kunne opnås synergi. Der vil blive lagt særlig vægt på dialogen med migranter for at fremme tolerance og gensidig forståelse for derved at hjælpe med at integrere tredjelandsstatsborgere.

Der er også blevet taget højde for andre programmer, navnlig programmet for beskæftigelse og social solidaritet (PROGRESS) og programmet for aktivt medborgerskab, for at undgå overlapninger og sikre overensstemmelse og komplementaritet, navnlig hvad angår foranstaltninger, der støttes af dette program, som kunne få positive følger for bekæmpelsen af diskrimination og fremme af den interkulturelle dialog.

Der vil blive tilstræbt komplementaritet ved gennemførelsen af programmerne for om nødvendigt at koordinere de foranstaltninger, der iværksættes under hvert program.

3. EVALUERING

3.1. Erfaringer fra midtvejs-/endelige evalueringer

To eksisterende forberedende foranstaltninger tager sigte på at fremme de grundlæggende rettigheder og støtte civilsamfundet.

Den første forberedende foranstaltning vedrørende grundlæggende rettigheder finansierer på nuværende tidspunkt to forskellige projekter: en årsrapport om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union og i medlemsstaterne udarbejdet af et netværk af uafhængige eksperter, og projekter, der tager sigte på at informere borgere i Den Europæiske Union om chartret om grundlæggende rettigheder og at bevidstgøre borgerne om grundlæggende rettigheder i relation til EU-lovgivningen.

Den anden forberedende foranstaltning tager sigte på at støtte civilsamfundet i de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004.

Selv om de forberedende foranstaltninger har været i gang i for kort tid til, at der kan foretages en egentlig evaluering, bekræfter civilsamfundets entusiastiske deltagelse, at der er behov for et struktureret program for at sikre, at disse aktiviteter fortsætter i en større sammenhæng.

Endvidere bekræfter de regelmæssige kontakter med civilsamfundet, at en åben og regelmæssig dialog med ngo'er vedrørende grundlæggende rettigheder bør udbygges yderligere, ligesom de har vist et behov for flere oplysningskampagner om grundlæggende rettigheder og et behov for at fremme netværkssamarbejde mellem ngo'er fra forskellige medlemsstater.

3.2. Forhåndsevaluering

Kommissionens arbejdsrapport med forhåndsevalueringen af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed viser det relevante i den politik, der er valgt til at nå de opstillede mål.

4. RETSGRUNDLAG OG BEGRUNDELSE FOR POLITIKINSTRUMENT

4.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette særprogram under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Denne artikel foreskriver, at en handling fra Fællesskabets side er mulig, selv om traktaten ikke indeholder en specifik hjemmel dertil, hvis handlingen er påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål.

Målene i dette program har ikke et specifikt retsgrundlag i traktaten, da de vedrører fremme af de grundlæggende rettigheder ifølge chartret generelt og ikke blot fremme af de få specifikke grundlæggende rettigheder, for hvilke der findes et specifikt retsgrundlag. De vil ikke desto mindre bidrage til at definere og implementere EU-kompetencer og EU-politikker ved at gøre alle unionsborgere opmærksom på deres grundlæggende rettigheder ifølge fællesskabsretten.

Det foreslåede retsgrundlag er hensigtsmæssigt, da programmet tager sigte på at virkeliggøre fællesskabsmål.

4.2. Foranstaltninger ifølge programmet

Der er planlagt forskellige foranstaltninger, som f.eks.:

- Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til særlige projekter af fællesskabsinteresse på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Et driftstilskud til Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse ved at fremme udveksling af synspunkter og erfaringer om retspraksis, medlemmernes organisation og funktionsmåde ved udøvelsen af deres retlige og/eller rådgivende opgaver, navnlig i relation til fællesskabsretten.

4.3. Subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet

Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette program ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer udviklet af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende skal langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af programmet, betragtes som komplementære i forhold til nationale tiltag og som et forsøg på i

så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

Hvad angår proportionalitet, er det nye forslag til program udarbejdet med henblik på at skabe en så høj grad af forenkling som mulig, både hvad angår foranstaltningernes form - definitionen af foranstaltninger i retsakten er så generel som mulig - og hvad angår de administrative og finansielle krav, der gælder for gennemførelsen. Kommissionen har forsøgt at finde den rette balance mellem fleksibilitet og brugervenlighed på den ene side, og klarhed med hensyn til formål og de nødvendige finansielle og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger på den anden side.

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau.

4.4. Forenkling og rationalisering

Den foreslåede tilgang vil bidrage til den centrale målsætning om forenkling af instrumenterne, både hvad angår de retlige og de forvaltningsmæssige aspekter, og til en rationalisering af budgetstrukturen. Den vil også øge overensstemmelsen mellem instrumenterne og sikre, at der ikke forekommer overlapning mellem instrumenterne. Selv om der vil være behov for yderligere menneskelige ressourcer for at klare fremtidige udvidelser, vil der ske en bedre allokering af de menneskelige ressourcer ved at lade mindre budgetposter (som kræver uforholdsmæssig mange ressourcer) bortfalde og samle eksisterende programmer i et enkelt, sammenhængende og strømlinet program. Det vil give en større overensstemmelse mellem udgifterne og de administrative omkostninger til forvaltning af programmet.

Den foreslåede rationalisering vil også være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte takket være den standardiserede tilgang og de harmoniserede gennemførelsesbestemmelser.

Kommissionen kan beslutte at overdrage en del af budgetgennemførelsen til de fællesskabsretlige agenturer, jf. artikel 54, stk. 2, i finansforordningen. Agenturerne udpeges af Kommissionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 55 og 56 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 37 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002. Kommissionen skal sikre overensstemmelse med principperne om økonomi og effektivitet. Inden der foretages en sådan overdragelse, skal Kommissionen ved en forudgående vurdering sikre, at oprettelsen af agenturer er i overensstemmelse med princippet om en sund økonomisk forvaltning.

Det foreslåede nye instrument følger den linje, Kommissionen har fastsat for de politiske og finansielle udfordringer fra 2007 og frem. Det er hensigten at supplere, forenkle og rationalisere de eksisterende instrumenter og sikre den nødvendige fleksibilitet med henblik på de nye mål og i forhold til de nye retlige rammer, der vil blive indført, når forfatningstraktaten træder i kraft.

5. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Omkostningerne til det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013 andrager 543 mio. EUR. Der afsættes 96,5 mio. EUR til dette særprogram.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab for perioden 2007-2013 som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen³⁵,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³⁶,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³⁷,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³⁸, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 6, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union fastslås det, at Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.
- (2) I artikel 6, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten.
- (3) Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret den 7. december 2000, indeholder de grundlæggende værdier, Den Europæiske Union bygger på³⁹.
- (4) Som nævnt i Haag-programmet, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Bruxelles den 4. og 5. november 2004, vil integreringen af chartret i forfatningstraktaten og tiltrædelsen af

---

³⁵ EUT C [...] af [...], s. [...].

³⁶ EUT C [...] af [...], s. [...].

³⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

³⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

³⁹ EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder gøre EU og dens institutioner juridisk forpligtet til at sikre, at de grundlæggende rettigheder ikke blot overholdes, men også fremmes aktivt inden for alle aktivitetsområder.

- (5) I meddelelsen til Rådet og Europa-Parlamentet om artikel 7 i traktaten om Den Europæiske Union⁴⁰ understreges betydningen af den rolle, civilsamfundet spiller, både hvad angår beskyttelse og fremme af de grundlæggende rettigheder; Kommissionen bør derfor indføre en løbende dialog med civilsamfundet.
- (6) Kommissionen understreger betydningen af oplysning og kommunikation om de rettigheder, der følger af unionsborgerskabet, for at give borgerne et bedre kendskab til deres rettigheder og nem adgang til pålidelige oplysninger om disse rettigheder.
- (7) I november 2004 erkendte Det Europæiske Råd betydningen af kommunikation for at bringe alle borgere tæt på det europæiske projekt ved at opfordre til aktivt medborgerskab.
- (8) Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union fremmer udveksling af synspunkter og erfaringer om retspraksis, medlemmernes organisation og funktionsmåde ved udøvelsen af deres retlige og/eller rådgivende opgaver, navnlig i relation til fællesskabsretten og forfølger derfor et mål af almindelig europæisk interesse.
- (9) Traktaten indeholder ingen anden hjemmel til vedtagelse af denne afgørelse end artikel 308.
- (10) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller anvendt forkert.
- (11) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden som omhandlet i punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren⁴¹.
- (12) Programmets mål, navnlig hvad angår fremme af chartret om grundlæggende rettigheder og af rettighederne som følge af unionsborgerskabet, støtte til civilsamfundets organisationer, bekæmpelse af racisme, fremmedhad og antisemitisme og den tværreligiøse og multikulturelle dialog, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af programmets omfang eller virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan. Fællesskabet kan vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, er denne afgørelse ikke mere vidtgående end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (13) Rådets forordning (EF, Euratom), nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget⁴², herefter kaldet "finansforordningen", og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af

---

⁴⁰ KOM(2003) 609 af 15.10.2003.

⁴¹ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

⁴² EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002⁴³, som beskytter Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter, en begrænsning af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse og forvaltning, og den krævede proportionalitet mellem ressourcerne og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.

- (14) Ifølge finansforordningen skal der foreligge en basisretsakt til dækning af driftstilskud.
- (15) I overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁴⁴ skal gennemførelsesforanstaltningerne til denne afgørelse vedtages efter rådgivningsproceduren som foreskrevet i artikel 3 i nævnte afgørelse. Det er hensigtsmæssigt, da programmet ikke har mærkbare virkninger for fællesskabsbudgettet -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Oprettelse af programmet

1. Ved denne afgørelse oprettes et program om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab, herefter kaldet "programmet", som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at bidrage til at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
2. Programmet dækker perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Artikel 2

Generelle mål

1. Programmet har følgende generelle mål:
  - a) Fremme udviklingen af et europæisk samfund baseret på overholdelse af de grundlæggende rettigheder som fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder rettigheder som følge af unionsborgerskabet, der skal være den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere.
  - b) Styrke civilsamfundet og opmuntre til en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog om grundlæggende rettigheder.
  - c) Bekæmpe racisme, fremmedhad og antisemitisme.
2. Programmets generelle mål supplerer målene for agenturet for grundlæggende rettigheder, der baseres på Det Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad.

---

⁴³ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

⁴⁴ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

3. Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs mål og beføjelser, bidrager programmets generelle mål til at udvikle fællesskabspolitikker, der overholder de grundlæggende rettigheder.

Artikel 3

Specifikke mål

Programmet har følgende specifikke mål:

- (a) Fremme chartret om grundlæggende rettigheder og informere borgerne om deres rettigheder, herunder rettigheder som følge af unionsborgerskabet, for at opfordre unionsborgerne til at deltage aktivt i det demokratiske liv i EU.
- (b) Regelmæssigt vurdere situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union og i medlemsstaterne med chartret om grundlæggende rettigheder som ledetråd og om nødvendigt indsamle udtalelser om særlige spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder.
- (c) Forklare følgerne af indarbejdelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i forfatningstraktaten og af Den Europæiske Unions tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.
- (d) Støtte ngo'er og andre organer i civilsamfundet for at styrke deres mulighed for at deltage aktivt i fremme af de grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet og demokrati.
- (e) Styrke freden og de grundlæggende rettigheder, bl.a. gennem en tværreligiøs og multikulturel dialog på EU-niveau.

Artikel 4

Foranstaltninger

For at opfylde de generelle og specifikke mål, der er opstillet i artikel 2 og 3, vil programmet støtte følgende foranstaltninger:

- (a) Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, f.eks. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder; opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter; eller
- (b) Specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet, der fremlægges af mindst tre medlemsstater, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer; eller

- (c) Støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i forhold til programmets generelle mål, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- (d) Et driftstilskud til medfinansiering af omkostninger i forbindelse med det faste aktivitetsprogram for Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse ved at fremme udveksling af synspunkter og erfaringer om retspraksis, medlemmernes organisation og funktionsmåde ved udøvelsen af deres retlige og/eller rådgivende opgaver, navnlig i relation til fællesskabsretten.

Artikel 5

Deltagelse

Følgende lande, herefter kaldet "deltagende lande", kan deltage i programmets foranstaltninger:

- (a) Kandidatlande, der har indgået en associeringsaftale med EU, og de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen i overensstemmelse med betingelserne i associeringsaftalerne eller tillægsprotokollerne om deltagelse i Fællesskabets programmer, der er indgået med eller vil blive indgået med disse lande.
- (b) Projekterne er åbne for kandidatlande, der ikke deltager i dette program, hvis det kan bidrage til at forberede tiltrædelsen, eller for tredjelandslande, der ikke deltager i dette program, hvis det ligger inden for projektmålene.

Artikel 6

Målgrupper

Programmet henvender sig til EU-borgere, tredjelandsstatsborgere med lovlig bopæl i EU og organisationer i civilsamfundet, herunder grupper der arbejder med at fremme dette programs mål.

Artikel 7

Adgang til programmet

Programmet er åbent for institutioner og offentlige og private organisationer, universiteter, forskningsinstitutter, ikke-statslige organisationer, nationale, regionale og lokale myndigheder, internationale organisationer og andre almennyttige organisationer, der er etableret i Den Europæiske Union.

Programmet skal give mulighed for at gennemføre aktiviteter sammen med internationale organisationer, der har kompetence inden for grundlæggende rettigheder, som f.eks. Europarådet, på grundlag af fælles bidrag og i overensstemmelse med de forskellige regler i de pågældende institutioner eller organisationer med henblik på at nå målene i dette program.

Artikel 8

Støtteformer

1. Fællesskabets finansiering kan antage følgende retlige former:
  - tilskud
  - offentlige indkøbskontrakter.
2. Tilskud fra Fællesskabet ydes efter indkaldelse af forslag, undtagen i hastende og behørigt begrundede undtagelsestilfælde, eller hvis støttemodtageren er af en sådan beskaffenhed, at der ikke er andre muligheder for en given foranstaltning, og de ydes i form af driftstilskud og tilskud til foranstaltninger. Den maksimale medfinansieringssats vil blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer.
3. Derudover forventes der udgifter til ledsageforanstaltninger i form af offentlige indkøbskontrakter, hvor indkøb af varer og tjenesteydelser dækkes med fællesskabsmidler. Dermed dækkes bl.a. udgifter til information og kommunikation samt forberedelse, gennemførelse, overvågning, kontrol og evaluering af projekter, politikker, programmer og lovgivning.

Artikel 9

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Kommissionen skal iværksætte fællesskabsbistanden i overensstemmelse med finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
2. Med henblik på gennemførelsen af programmet skal Kommissionen inden for rammerne af de generelle mål ifølge artikel 2 vedtage et årligt arbejdsprogram, der indeholder de specifikke mål, tematiske prioriteringer, en beskrivelse af ledsageforanstaltninger, jf. artikel 8, og om nødvendigt en liste over andre foranstaltninger.
3. Det årlige arbejdsprogram vedtages i overensstemmelse med proceduren i artikel 10, stk. 2.
4. Evaluerings- og tildelingsprocedurerne for tilskud til foranstaltninger skal bl.a. tage hensyn til følgende kriterier:
  - a) overensstemmelse med det årlige arbejdsprogram, de generelle mål som fastsat i artikel 2 og foranstaltninger på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4
  - b) den foreslåede foranstaltnings kvalitet, hvad angår udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater
  - c) størrelsen af den søgte fællesskabsfinansiering og dens relevans i forhold til de forventede resultater
  - d) virkningen af de forventede resultater af de generelle mål som fastsat i artikel 2 og af de foranstaltninger, der træffes på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4.
5. Ansøgninger om driftstilskud, jf. artikel 4, stk. 3 og 4, skal vurderes på baggrund af:

- overensstemmelse med programmets mål
  - kvaliteten af de planlagte aktiviteter
  - aktiviteternes forventede multiplikatoreffekt over for borgerne
  - aktiviteternes geografiske rækkevidde
  - inddragelse af borgerne i de pågældende organers strukturer
  - costbenefitforholdet i den foreslåede foranstaltning.
6. Ifølge artikel 113, stk. 2, i finansforordningen skal princippet om en gradvis nedtrapning ikke gælde for driftstilskud til Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union, da den forfølger et mål af almindelig europæisk interesse.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand (herefter kaldet "udvalget").
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.
3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 11

Komplementaritet

1. Der søges opnået synergi og komplementaritet med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme og Progress-programmet. Der vil også aktivt blive søgt komplementaritet med agenturet for grundlæggende rettigheder, der baseres på Det Europæiske Overvågningscenter for Racisme og Fremmedhad. Der vil blive udarbejdet statistiske oplysninger om grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab i samarbejde med medlemsstaterne, om nødvendigt ved hjælp af Fællesskabets Statistiske Program.
2. Dette program kan dele midler med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme for at gennemføre foranstaltninger, der opfylder målene i alle programmerne.
3. Foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af denne afgørelse, må ikke modtage bistand til samme formål fra andre af Fællesskabets finansielle instrumenter. Støttemodtagere, der omfattes af denne afgørelse, skal oplyse Kommissionen om støtte, der modtages fra fællesskabsbudgettet og fra andre kilder, og om igangværende finansieringsansøgninger.

Artikel 12

Budgetmidler

Budgetmidlerne til de foranstaltninger, der er omhandlet i dette program, skal opføres i form af årlige bevillinger i Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevillinger for hvert regnskabsår inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 13

Overvågning

1. For alle foranstaltninger, der finansieres af programmet, skal støttemodtageren sende tekniske og finansielle rapporter om arbejdets forløb. Der skal endvidere fremlægges en endelig rapport senest tre måneder efter foranstaltningens afslutning. Kommissionen fastsætter rapporternes form og indhold.
2. Uden at det berører den kontrol, Revisionsretten foretager sammen med de kompetente nationale revisionsorganer efter traktatens artikel 248, og den kontrol, der gennemføres i henhold til traktatens artikel 279, litra c), kan tjenestemænd og andre ansatte i Kommissionen foretage kontrol på stedet, bl.a. ved stikprøver af de foranstaltninger, som finansieres af programmet.
3. Kontrakter og aftaler, der følger af denne afgørelse, skal bl.a. foreskrive, at Kommissionen (eller en befuldmægtiget repræsentant) sikrer overvågning og finanskontrol, om nødvendigt på stedet, og at Revisionsretten foretager revisioner.
4. I fem år efter den sidste udbetaling til en foranstaltning skal støttemodtageren holde al dokumentation vedrørende udgifterne til foranstaltningen til disposition for Kommissionen.
5. På grundlag af rapporter og stikprøver som omhandlet i stk. 1 og 2 tilpasser Kommissionen om nødvendigt omfanget af eller tildelingskriterierne for den oprindeligt godkendte finansielle støtte samt tidsplanen for udbetalingerne.
6. Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de finansierede foranstaltninger gennemføres korrekt og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afgørelse og finansforordningen.

Artikel 14

Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

1. Kommissionen sikrer i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, at Fællesskabets økonomiske interesser beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korruption og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og gennem inddrivelse af uretmæssigt eller ulovligt udbetalte beløb og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning, i overensstemmelse med

Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999.

2. Hvad angår fællesskabsforanstaltninger, der finansieres i henhold til dette program, finder forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 og forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 anvendelse på alle overtrædelser af bestemmelser i fællesskabsretten, herunder misligholdelse af kontraktlige forpligtelser, der er fastsat på grundlag af programmet, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, og som skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabers budget eller budgetter, der forvaltes af Fællesskaberne, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.
3. Kommissionen begrænser eller udskyder udbetaling af finansiel støtte til en foranstaltning eller kræver den tilbagebetalt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, herunder manglende overholdelse af bestemmelserne i denne afgørelse eller i den individuelle beslutning, kontrakt eller aftale om ydelse af den pågældende finansielle støtte, eller hvis det viser sig, at der uden Kommissionens godkendelse er foretaget en væsentlig ændring, der er i modstrid med selve foranstaltningen eller med gennemførelsesbetingelserne.
4. Hvis fristerne ikke overholdes, eller hvis gennemførelsen af en foranstaltning kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at indgive sine bemærkninger inden for en nærmere bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen fjerne resten af støtten og kræve allerede udbetalte beløb tilbagebetalt.
5. Ethvert uretmæssigt udbetalt beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Beløb, der ikke betales tilbage i rette tid, pålægges morarenter i henhold til betingelserne i finansforordningen.

Artikel 15

Evaluering

1. Programmet vil blive løbende overvåget for at følge gennemførelsen af de planlagte foranstaltninger.
2. Kommissionen skal sikre en regelmæssig, uafhængig ekstern evaluering af programmet.
3. Kommissionen skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet:
  - a) en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet senest den 31. marts 2011;
  - b) en meddelelse om videreførelsen af programmet senest den 30. august 2012;
  - c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. december 2014.

Artikel 16

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den gælder fra den 1. januar 2007.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Udarbejdelsen af de finansielle overslag for 2007-2013 har fra begyndelsen været styret af en politikbaseret tilgang for at sikre overensstemmelse mellem de politiske mål og de dertil afsatte midler. I den forbindelse betragtes indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed som et af de punkter, EU prioriterer højest i de kommende år, og det skal støttes af en væsentlig forøgelse af de finansielle midler. I meddelelsen "*Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013*"⁴⁵ og "*Finansielle overslag 2007 - 2013*"⁴⁶ understregede Kommissionen også betydningen af at udnytte revisionen af de retlige instrumenter for de kommende finansielle overslag til virkelig at gå i retning af en større forenkling. Ved at strukturere forslagene omkring tre generelle og politisk styrede programmer (solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, grundlæggende rettigheder og retfærdighed og sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder) afstikker Kommissionen klare rammer for Fællesskabets indsats i forbindelse med de tre mål: frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. BEGRUNDELSE FOR FORANSTALTNINGEN

2.1. Analyse af problemet

Retten til fri bevægelighed i EU (et af de fire principper for det indre marked) kræver foranstaltninger på det strafferetlige område for at sikre, at der ikke findes sikre tilflugtssteder for kriminalitet og kriminelle.

Fælles EU-interesser skal beskyttes mod kriminel adfærd, enten fordi kriminaliteten er grænseoverskridende, eller fordi den krænker fælles EU-værdier, som f.eks. respekt for det enkelte menneske, demokrati og god forvaltningsskik (hvilket forklarer, hvorfor det er nødvendigt med foranstaltninger til bekæmpelse af udnyttelse af børn, racisme, svig og korrupsion). En fælles tilgang i den henseende viser, at der er ved at opstå en europæisk offentlig orden. En sådan tilgang skal også tage højde for behovet for at sikre et højt beskyttelsesniveau for de personlige rettigheder, hvilket f.eks. betyder, at man bygger videre på tidligere resultater, hvad angår ofres rettigheder, forbedring af anholdtes rettigheder og fastsættelse af rammer og standarder for den måde, hvorpå domme afsones og lovovertrædere reintegreres i samfundet. Hverken privatpersoner eller erhvervsliv skal være nødt til at afholde sig fra eller opgive at udøve deres rettigheder, fordi de retlige og administrative systemer i medlemsstaterne er uforenelige eller indviklede.

2.2. Vejen frem

Fremme og beskyttelse af grundlæggende rettigheder kræver, at der indføres et egentligt europæisk retligt område. Oprettelse af et sådant område vil sætte de retlige myndigheder i stand til at samarbejde effektivt og sikre, at borgerne får bedre adgang til domstolene og hverken forhindres i eller opgiver at udøve deres rettigheder, fordi retssystemerne er uforenelige og indviklede. Det vil

---

⁴⁵ KOM(2004) 101 af 10.2.2005.

⁴⁶ KOM(2004) 487 af 14.7.2004.

også gøre det muligt at indføre princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og konstant forbedre domstolenes virkemåde:

Udfordringen for EU vil være at leve op til borgernes forventninger om effektive løsninger på deres praktiske problemer. Det vil bl.a. indebære:

- i takt med det stigende antal retsregler: en øget kontrol med medlemsstaternes anvendelse af disse, bl.a. via moderne hjælpemidler som f.eks. oprettelse af databaser om retspraksis
- yderligere lovgivning, bl.a. for at forbedre adgangen til domstolene og disses effektivitet
- en styrkelse af mekanismerne til formidling af information til offentligheden og fremme af uddannelse og udveksling af aktører i retsvæsenet om samarbejdsværktøjer på området
- lovgivning for at indføre og udvikle fælles samarbejdsværktøjer. Det betyder bl.a. på den ene side mere effektive mekanismer til udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om personer, der er dømt for kriminelle handlinger, bl.a. ved at indføre et edb-baseret system til udveksling af oplysninger om strafferegistre, og på den anden side en forbedring af standarderne for visse procedurer, som f.eks. regler for indsamling af bevismateriale og beskyttelse af de personer, der er involveret i straffesager, uanset om de er anklagede, vidner eller ofre
- yderligere foranstaltninger for at fremme forståelsen for og brugen af fælles værktøjer og procedurer blandt aktører i retsvæsenet.

2.3. Formålet med programmet og dertil knyttede indikatorer

- Definition af generelle, specifikke og operationelle målsætninger

Fremme af det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk strafferetligt område baseret på gensidig anerkendelse og gensidig tillid.	Fremme tilpasningen af de eksisterende retssystemer i medlemsstaterne, så Den Europæiske Union bliver et område uden grænsekontrol, med én valuta og fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital.	Forbedre det gensidige kendskab til medlemsstaternes retssystemer på det strafferetlige område og fremme og styrke netværkssamarbejde, gensidigt samarbejde, udveksling og spredning af oplysninger, erfaringer og bedste praksis. Sikre en korrekt gennemførelse og en konkret anvendelse og evaluering af fællesskabsinstrumenterne inden for retligt samarbejde i straffesager.
--	--	---

	<p>Forbedre hverdagen for erhvervsliv og privatpersoner ved at give dem mulighed for at udøve deres rettigheder i hele Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme adgangen til domstolene.</p>	<p>Forbedre informationen om retssystemerne i medlemsstaterne og adgangen til domstolene.</p>
	<p>Forbedre kontakten mellem retssystemerne, de retlige og administrative myndigheder og de juridiske erhverv og fremme udvekslingen af oplysninger om straffesager mellem medlemsstaterne og fremme uddannelsen af aktører inden for retsvæsenet.</p>	<p>Fremme uddannelsen af aktører inden for retsvæsenet vedrørende EU-forhold.</p> <p>Evaluer de generelle betingelser, der er nødvendige for at udvikle gensidig tillid, herunder retsvæsenets kvalitet.</p> <p>Udvikle og implementere et europæisk edb-system til udveksling af oplysninger om strafferegistre og støtte undersøgelser med henblik på at udvikle andre former for udveksling af oplysninger.</p>

Alle målsætningerne er i overensstemmelse med det overordnede mål for det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, der støtter udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

- Komplementaritet/overensstemmelse med andre instrumenter

Ved udarbejdelsen af programmet blev der lagt særlig vægt på at sikre overensstemmelse med andre programmer, der finansierer aktiviteter på de samme politikområder, og at sikre komplementaritet og synergi med disse.

Dette program suppleres af andre særprogrammer under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, herunder særprogrammet om civilret om retligt samarbejde på det civilretlige område. Programmet om civilret følger i så høj grad som muligt dette programs målsætninger og struktur og skal sikre, at retten til fri bevægelighed i EU ikke hindres eller svækkes, fordi de retlige og administrative systemer i medlemsstaterne er uforenelige eller udviklede.

Der vil også blive søgt komplementaritet med Eurojust, som er oprettet af Den Europæiske Union for at styrke de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, der har ansvaret for undersøgelse og retsforfølgning af alvorlig grænseoverskridende og organiseret kriminalitet, herunder terrorisme, ved at fremme og forbedre samarbejdet mellem disse myndigheder. Eurojust lægger vægt på at sikre et fuldstændigt samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder og er derfor et

vigtigt supplement til programmet om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, navnlig særprogrammet om strafferet.

Der søges ligeledes komplementaritet med det generelle program om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder, der lægger vægt på retshåndhævelse gennem samarbejde mellem politi og andre udenretslige fuldbyrdende myndigheder, mens dette program fokuserer på retsvæsenet.

Endelig skal der også sikres komplementaritet med det generelle program om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, navnlig hvad angår asyl og integration af tredjelandsstatsborgere.

3. EVALUERING

3.1. Erfaringer fra midtvejs-/endelige evalueringer

Selv om den grundlæggende evaluering af AGIS-programmet stadig er i gang, kan det allerede slås fast, at programmet har været meget nyttigt og i høj grad har bidraget til at forbedre den gensidige forståelse mellem nationale myndigheder og institutioner. Ifølge den første årsrapport om gennemførelsen af programmet viser det store antal modtagne forslag, der oversteg budgettet, at de potentielle støttemodtagere klart finder programmet interessant. Den understreger også, at konferencer og seminarer er langt den hyppigste type foranstaltninger, og de udgør næsten halvdelen (46,4 %) af det samlede antal medfinansierede projekter. Den anden hyppigste type foranstaltning (26,8 %) er forskning, undersøgelser og oprettelse af netværk. Uddannelses- og udvekslingsprogrammer, der i sig selv er vanskeligere at gennemføre end de andre foranstaltninger, udgør en femtedel (20,5 %) af de medfinansierede projekter.

3.2. Forhåndsevaluering

Kommissionens arbejdspapir med forhåndsevalueringen af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed viser det relevante i den politik, der er valgt til at nå de opstillede mål.

4. RETSGRUNDLAG OG BEGRUNDELSE FOR POLITIKINSTRUMENT

4.1. Retsgrundlag

Dette særprogram under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er baseret på artikel 31 i traktaten om Den Europæiske Union.

Denne artikel vedrører indholdet af fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager.

Det fastslås i artikel 34, stk. 2, litra c), i traktaten om Den Europæiske Union, at Rådet kan vedtage afgørelser om retligt samarbejde i kriminalsager.

Det foreslåede retsgrundlag er hensigtsmæssigt, da programmet tager sigte på retligt samarbejde i kriminalsager.

4.2. Foranstaltninger ifølge programmet

Der er planlagt forskellige foranstaltninger, som f.eks.:

- Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, oprettelse og gennemførelse af specifikke projekter, som f.eks. indførelse af et edb-system til udveksling af oplysninger om strafferegistre, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til særlige projekter af fællesskabsinteresse på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Et driftstilskud til det europæiske net for retlig uddannelse, hvis mål er af almindelig europæisk interesse, hvad angår uddannelse af aktører i retsvæsenet.

4.3. Subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet

Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette program ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer udviklet af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende er langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af programmet, komplementære i forhold til nationale tiltag og et forsøg på i så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

Hvad angår proportionalitet, er det nye forslag til program udarbejdet med henblik på at skabe en så høj grad af forenkling som mulig, både hvad angår foranstaltningernes form - definitionen af foranstaltninger i retsakten er så generel som mulig - og hvad angår de administrative og finansielle krav, der gælder for gennemførelsen. Kommissionen har forsøgt at finde den rette balance mellem fleksibilitet og brugervenlighed på den ene side, og klarhed med hensyn til formål og de nødvendige finansielle og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger på den anden side.

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau.

4.4. Forenkling og rationalisering

Den foreslåede tilgang vil bidrage til den centrale målsætning om forenkling af instrumenterne, både hvad angår de retlige og de forvaltningsmæssige aspekter, og til en rationalisering af budgetstrukturen. Den vil også øge overensstemmelsen mellem instrumenterne og sikre, at der ikke forekommer overlappning mellem instrumenterne. Selv om der vil være behov for yderligere menneskelige ressourcer for at klare fremtidige udvidelser, vil der ske en bedre allokering af de menneskelige ressourcer ved at lade mindre budgetposter (som kræver uforholdsmæssig mange ressourcer) bortfalde og samle eksisterende programmer i et enkelt, sammenhængende og strømlinet program. Det vil give en større overensstemmelse mellem udgifterne og de administrative omkostninger til forvaltning af programmet.

Den foreslåede rationalisering vil også være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte takket være den standardiserede tilgang og de harmoniserede gennemførelsesbestemmelser.

Kommissionen kan efterfølgende beslutte at overdrage en del af budgetgennemførelsen til de fællesskabsretlige agenturer, jf. artikel 54, stk. 2, i finansforordningen. Agenturerne udpeges af Kommissionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 55 og 56 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 37 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002. Kommissionen skal sikre overensstemmelse med principperne om økonomi og effektivitet. Inden der foretages en sådan overdragelse, skal Kommissionen ved en forudgående vurdering sikre, at oprettelsen af agenturer er i overensstemmelse med princippet om en sund økonomisk forvaltning.

Det foreslåede nye instrument følger den linje, Kommissionen har fastsat for de politiske og finansielle udfordringer fra 2007 og frem. Det er hensigten at supplere, forenkle og rationalisere de eksisterende instrumenter og sikre den nødvendige fleksibilitet med henblik på de nye mål og i forhold til de nye retlige rammer, der vil blive indført, når forfatningstraktaten træder i kraft.

5. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Omkostningerne til det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013 andrager 543 mio. EUR. Der afsættes 199 mio. EUR til dette særprogram.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om strafferet for perioden 2007-2013
som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 31 og 34, stk. 2, litra c),

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁴⁷,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁴⁸, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 29 i traktaten om Den Europæiske Union hedder det, at Unionen har som mål at give borgerne et højt tryghedsniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for retligt samarbejde i kriminalsager.
- (2) Ifølge artikel 31 i traktaten om Den Europæiske Union skal fælles handling i kriminalsager bl.a. omfatte samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder.
- (3) Haag-programmet, som Det Europæiske Råd vedtog i november 2004, og som er baseret på konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors, bekræfter, at det er en prioritet at udvikle et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme det strafferetlige samarbejde på basis af princippet om gensidig anerkendelse.
- (4) Rammeprogrammet om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (AGIS), der blev oprettet ved Rådets afgørelse 2002/630/RIA af 22. juli 2002⁴⁹, bidrog betydeligt til at styrke politisamarbejdet og samarbejdet mellem andre retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne og til at forbedre den gensidige forståelse for og tillid til de politimæssige, retlige og administrative systemer.
- (5) De ambitiøse mål i traktaten og i Haag-programmet skal nås ved at oprette et fleksibelt og effektivt program, der vil lette planlægning og gennemførelse.

---

⁴⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴⁹ EFT L 203 af 1.8.2002, s. 5.

- (6) Programmet skal styrke den gensidige tillid i retsvæsenet. Som nævnt i Haager-programmet skal den gensidige tillid styrkes gennem oprettelse af netværk mellem de retlige organisationer og institutioner, bedre uddannelse af aktører i retsvæsenet, en styrket evaluering af gennemførelsen af EU-instrumenter, herunder en evaluering af kvaliteten af retsvæsenet, en større forskningsindsats vedrørende retligt samarbejde og fremme af operationelle projekter mellem medlemsstaterne, der tager sigte på at modernisere retsvæsenet. Det skal også gøres lettere at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse ved at forbedre det gensidige kendskab til tidligere domfældelser i Den Europæiske Union, navnlig ved at indføre et edb-system til udveksling af oplysninger om strafferegistre.
- (7) Det europæiske net for retlig uddannelse, der er oprettet af de institutioner, der specifikt har ansvaret for uddannelse af de judicielle myndigheder i alle medlemsstaterne, tilbyder et uddannelsesprogram for dommere og offentlige anklagere med en egentlig europæisk dimension. Nettet bidrager på den måde til at styrke den gensidige tillid mellem de retslige myndigheder og til et bedre kendskab til de forskellige retssystemer.
- (8) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller anvendt forkert.
- (9) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden som omhandlet i punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren⁵⁰.
- (10) Da målene for dette program om strafferet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går afgørelsen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (11) Rådets forordning (EF, Euratom), nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget⁵¹, herefter kaldet "finansforordningen", og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002⁵², som beskytter Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter, en begrænsning af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse og forvaltning, og den krævede proportionalitet mellem ressourcerne og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.
- (12) Ifølge finansforordningen skal der foreligge en basisretsakt til dækning af driftstilskud.

⁵⁰ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

⁵¹ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

⁵² EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

- (13) De foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre denne afgørelse, skal vedtages efter de deri fastlagte procedurer med bistand fra et rådgivende udvalg. Det er hensigtsmæssigt, da programmet ikke har mærkbare virkninger for Den Europæiske Unions budget.
- (14) Rammeprogrammet om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (AGIS) skal erstattes af dette program fra den 1. januar 2007 og af det nye særprogram om forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet under det generelle program om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Oprettelse af programmet

1. Ved denne afgørelse oprettes et særprogram om strafferet, herefter kaldet "programmet", som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at bidrage til at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
2. Programmet dækker perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Artikel 2

Generelle mål

1. Programmet har følgende generelle mål:
  - a) Fremme af det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk strafferetligt område baseret på gensidig anerkendelse og gensidig tillid.
  - b) Fremme tilpasningen af de eksisterende retssystemer i medlemsstaterne, så Den Europæiske Union bliver et område uden grænsekontrol, med én valuta, og med fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital.
  - c) Forbedre hverdagen for erhvervsliv og privatpersoner ved at give dem mulighed for at udøve deres rettigheder i hele Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme adgangen til domstolene.
  - d) Forbedre kontakten og informationsudvekslingen mellem retssystemerne, de retlige og administrative myndigheder og de juridiske erhverv og fremme uddannelsen af aktører inden for retsvæsenet.
2. Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs mål og beføjelser, bidrager programmets generelle mål til at udvikle fællesskabspolitikker, og mere specifikt til oprettelsen af et retligt område.

Artikel 3

Specifikke mål

Programmet skal have følgende specifikke mål:

- (a) Styrke det strafferetlige samarbejde for at
  - fremme den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og domme
  - fjerne hindringer, der skyldes forskelle, og fremme den nødvendige tilnærmelse af lovgivningen
  - sikre en korrekt retspleje ved at undgå kompetencekonflikter
  - styrke tiltaltes rettigheder og den sociale og juridiske bistand til ofre.
- (b) Forbedre det gensidige kendskab til medlemsstaternes retssystemer på det strafferetlige område og fremme og styrke netværkssamarbejde, gensidigt samarbejde, udveksling og spredning af oplysninger, erfaringer og bedste praksis.
- (c) Sikre en korrekt gennemførelse og en konkret anvendelse og evaluering af EU's instrumenter inden for retligt samarbejde i straffesager.
- (d) Forbedre informationen om retssystemerne i medlemsstaterne og adgangen til domstolene.
- (e) Fremme uddannelse af aktører inden for retsvæsenet vedrørende EU-forhold.
- (f) Evaluere de generelle betingelser, der er nødvendige for at udvikle gensidig tillid, herunder retsvæsenets kvalitet.
- (g) Udvikle og implementere et europæisk edb-system til udveksling af oplysninger om strafferegistre og støtte undersøgelser med henblik på at udvikle andre former for udveksling af oplysninger.

Artikel 4

Foranstaltninger

For at opfylde de generelle og specifikke mål, der er opstillet i artikel 2 og 3, vil programmet støtte følgende foranstaltninger:

- (a) Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, oprettelse og gennemførelse af specifikke projekter, som f.eks. indførelse af et edb-system til udveksling af oplysninger om strafferegistre, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og

begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter; eller

- (b) Specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet, der fremlægges af mindst tre medlemsstater, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer; eller
- (c) Støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i forhold til programmets generelle mål, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- (d) Et driftstilskud til medfinansiering af omkostninger i forbindelse med det faste aktivitetsprogram for det europæiske net for retlig uddannelse, hvis mål er af almindelig europæisk interesse, hvad angår uddannelse af aktører i retsvæsenet.

Artikel 5

Målgrupper

Programmet tager bl.a. sigte på aktører inden for retsvæsenet, repræsentanter for organisationer, der yder bistand til ofre, nationale myndigheder og EU-borgere generelt.

Artikel 6

Adgang til programmet

1. Programmet er åbent for institutioner og offentlige og private organisationer, herunder faglige organisationer, universiteter, forskningsinstitutter og institutter for uddannelse og efteruddannelse for aktører inden for retsvæsenet og ikke-statslige organisationer i medlemsstaterne.

Aktører i retsvæsenet omfatter bl.a. dommere, anklagere, advokater, ministerielle embedsmænd og andre embedsmænd, der er tilknyttet retsvæsenet, fogeder, retstolke og andre erhverv med tilknytning til retsvæsenet på det strafferetlige område.

2. Tredjelande eller internationale organisationer kan ikke fremlægge projekter, men de kan deltage som partnere.

Artikel 7

Støtteformer

1. Fællesskabets finansiering kan antage følgende retlige former:
  - tilskud
  - offentlige indkøbskontrakter.

2. Tilskud fra Fællesskabet ydes efter indkaldelse af forslag, undtagen i hastende og behørigt begrundede undtagelsestilfælde, eller hvis støttemodtageren er af en sådan beskaffenhed, at der ikke er andre muligheder for en given foranstaltning, og de ydes i form af driftstilskud og tilskud til foranstaltninger. Den maksimale medfinansieringssats vil blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer.
3. Derudover forventes der udgifter til ledsageforanstaltninger i form af offentlige indkøbskontrakter, hvor indkøb af varer og tjenesteydelser dækkes med fællesskabsmidler. Dermed dækkes bl.a. udgifter til information og kommunikation samt forberedelse, gennemførelse, overvågning, kontrol og evaluering af projekter, politikker, programmer og lovgivning.

Artikel 8

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Kommissionen skal iværksætte fællesskabsbistanden i overensstemmelse med finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
2. Med henblik på gennemførelsen af programmet skal Kommissionen inden for rammerne af de generelle mål ifølge artikel 2 vedtage et årligt arbejdsprogram, der indeholder de specifikke mål, tematiske prioriteringer, en beskrivelse af ledsageforanstaltninger, jf. artikel 7, og om nødvendigt en liste over andre foranstaltninger.
3. Det årlige arbejdsprogram vedtages i overensstemmelse med proceduren i artikel 10, stk. 2.
4. Evaluerings- og tildelingsprocedurerne for tilskud til foranstaltninger skal bl.a. tage hensyn til følgende kriterier:
  - a) overensstemmelse med det årlige arbejdsprogram, de generelle mål som fastsat i artikel 2 og foranstaltninger på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4
  - b) den foreslåede foranstaltnings kvalitet, hvad angår udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater
  - c) størrelsen af den søgte fællesskabsfinansiering og dens relevans i forhold til de forventede resultater
  - d) virkningen af de forventede resultater af de generelle mål som fastsat i artikel 2 og af de foranstaltninger, der træffes på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4.
5. Ansøgninger om driftstilskud, jf. artikel 4, stk. 3 og 4, skal vurderes på baggrund af:
  - overensstemmelse med programmets mål
  - kvaliteten af de planlagte aktiviteter
  - aktiviteternes forventede multiplikatoreffekt over for borgerne

- aktiviteternes geografiske rækkevidde
  - inddragelse af borgerne i de pågældende organers strukturer
  - costbenefitforholdet i den foreslåede foranstaltning.
6. Ifølge artikel 113, stk. 2, i finansforordningen skal princippet om en gradvis nedtrapning ikke gælde for driftstilskud til det europæiske net for retlig uddannelse, da det forfølger et mål af almindelig europæisk interesse.

Artikel 9

Udvalg

1. Kommissionen består af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand (herefter kaldet "udvalget").
2. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 10

Rådgivningsprocedure

1. Når der henvises til denne artikel, forelægger Kommissionens repræsentant udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, og i givet fald ved afstemning.
2. Udtalelsen optages i mødeprotokollen; desuden har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.
3. Kommissionen tager i videst mulig udstrækning hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen.

Artikel 11

Komplementaritet

1. Der søges opnået synergi og komplementaritet med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med særprogrammet om civilret under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed og de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme. Der vil blive udarbejdet statistiske oplysninger om strafferet i samarbejde med medlemsstaterne, om nødvendigt ved hjælp af Fællesskabets Statistiske Program.
2. Dette program kan dele midler med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med særprogrammet om civilret under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at gennemføre foranstaltninger, der opfylder målene i begge programmerne.

3. Foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af denne afgørelse, må ikke modtage bistand til samme formål fra andre af Fællesskabets finansielle instrumenter. Støttemodtagere, der omfattes af denne afgørelse, skal oplyse Kommissionen om støtte, der modtages fra fællesskabsbudgettet og fra andre kilder, og om igangværende finansieringsansøgninger.

Artikel 12

Budgetmidler

Budgetmidlerne til de foranstaltninger, der er omhandlet i dette program, skal opføres i form af årlige bevillinger i Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevillinger for hvert regnskabsår inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 13

Overvågning

1. For alle foranstaltninger, der finansieres af programmet, skal støttemodtageren sende tekniske og finansielle rapporter om arbejdets forløb. Der skal endvidere fremlægges en endelig rapport senest tre måneder efter foranstaltningens afslutning. Kommissionen fastsætter rapporternes form og indhold.
2. Uden at det berører den kontrol, Revisionsretten foretager sammen med de kompetente nationale revisionsorganer efter traktatens artikel 248, og den kontrol, der gennemføres i henhold til traktatens artikel 279, litra c), kan tjenestemænd og andre ansatte i Kommissionen foretage kontrol på stedet, bl.a. ved stikprøver af de foranstaltninger, som finansieres af programmet.
3. Kontrakter og aftaler, der følger af denne afgørelse, skal bl.a. foreskrive, at Kommissionen (eller en befuldmægtiget repræsentant) sikrer overvågning og finanskontrol, om nødvendigt på stedet, og at Revisionsretten foretager revisioner.
4. I fem år efter den sidste udbetaling til en foranstaltning skal støttemodtageren holde al dokumentation vedrørende udgifterne til foranstaltningen til disposition for Kommissionen.
5. På grundlag af rapporter og stikprøver som omhandlet i stk. 1 og 2 tilpasser Kommissionen om nødvendigt omfanget af eller tildelingskriterierne for den oprindeligt godkendte finansielle støtte samt tidsplanen for udbetalingerne.
6. Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de finansierede foranstaltninger gennemføres korrekt og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afgørelse og finansforordningen.

Artikel 14

Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

1. Kommissionen sikrer i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, at Fællesskabets økonomiske interesser beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korruption og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og gennem inddrivelse af uretmæssigt eller ulovligt udbetalte beløb og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning, i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999.
2. Hvad angår fællesskabsforanstaltninger, der finansieres i henhold til dette program, finder forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 og forordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 anvendelse på alle overtrædelser af bestemmelser i fællesskabsretten, herunder misligholdelse af kontraktlige forpligtelser, der er fastsat på grundlag af programmet, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, og som skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabets budget eller budgetter, der forvaltes af Fællesskaberne, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.
3. Kommissionen begrænser eller udskyder udbetaling af finansiel støtte til en foranstaltning eller kræver den tilbagebetalt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, herunder manglende overholdelse af bestemmelserne i denne afgørelse eller i den individuelle beslutning, kontrakt eller aftale om ydelse af den pågældende finansielle støtte, eller hvis det viser sig, at der uden Kommissionens godkendelse er foretaget en væsentlig ændring, der er i modstrid med selve foranstaltningen eller med gennemførelsesbetingelserne.
4. Hvis fristerne ikke overholdes, eller hvis gennemførelsen af en foranstaltning kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at indgive sine bemærkninger inden for en nærmere bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen fjerne resten af støtten og kræve allerede udbetalte beløb tilbagebetalt.
5. Ethvert uretmæssigt udbetalt beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Beløb, der ikke betales tilbage i rette tid, pålægges morarenter i henhold til betingelserne i finansforordningen.

Artikel 15

Evaluerings

1. Programmet vil blive løbende overvåget for at følge gennemførelsen af de planlagte foranstaltninger.

2. Kommissionen skal sikre en regelmæssig, uafhængig ekstern evaluering af programmet.
3. Kommissionen skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet:
  - a) en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet senest den 31. marts 2011
  - b) en meddelelse om videreførelsen af programmet senest den 30. august 2012
  - c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. december 2014.

Artikel 16

Overgangsforanstaltninger

Den 1. januar 2007 skal denne afgørelse erstatte de tilsvarende bestemmelser i Rådets afgørelse af 22. juli 2002 om indførelse af et rammeprogram om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (AGIS).

Foranstaltninger, der er påbegyndt før den 31. december 2006 i henhold til denne afgørelse, forvaltes fortsat i henhold til denne, indtil aktiviteterne er afsluttet. Udvalget, der er nedsat i medfør af artikel 7, skal afløses af det udvalg, der nedsættes ifølge artikel 10 i denne afgørelse.

Artikel 17

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den gælder fra den 1. januar 2007.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

*På Rådets vegne
Formand*

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Udarbejdelsen af de finansielle overslag for 2007-2013 har fra begyndelsen været styret af en politikbaseret tilgang for at sikre overensstemmelse mellem de politiske mål og de dertil afsatte midler. I den forbindelse betragtes indførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed som et af de punkter, EU prioriterer højest i de kommende år, og det skal støttes af en væsentlig forøgelse af de finansielle midler. I meddelelsen "*Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013*"⁵³ og "*Finansielle overslag 2007 - 2013*"⁵⁴ understregede Kommissionen også betydningen af at udnytte revisionen af de retlige instrumenter for de kommende finansielle overslag til virkelig at gå i retning af en større forenkling. Ved at strukturere forslagene omkring tre generelle og politisk styrede programmer (solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, grundlæggende rettigheder og retfærdighed og sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder) afstikker Kommissionen klare rammer for Fællesskabets indsats i forbindelse med de tre mål: frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. BEGRUNDELSE FOR FORANSTALTNINGEN

2.1. Analyse af problemet

Det indre marked er en realitet, og det har medført en øget samhandel mellem EU's medlemsstater. Det har betydet, at EU-borgerne i højere grad flytter til andre medlemsstater og driver virksomhed og køber varer og tjenesteydelser i andre medlemsstater, nu og da ved hjælp af moderne teknologi. Endvidere er personlige og familiemæssige situationer med grænseoverskridende dimensioner (f.eks. ægteskab mellem folk af forskellig nationalitet, køb af huse i andre medlemsstater) blevet hyppigere. Det er nødvendigt med foranstaltninger for at sikre, at stridende parter i sådanne sager har let adgang til domstolene. Problemer, der må forventes at opstå i fremtiden, som f.eks. ugifte pars status, formuekrav efter opløsning af ægteskab eller andre relationer samt andre situationer, personlig status (navne) eller adoption, skal også dækkes. Hverken privatpersoner eller erhvervsliv skal være nødt til at afholde sig fra eller opgive at udøve deres rettigheder, fordi de retlige og administrative systemer i medlemsstaterne er uforenelige eller indviklede.

2.2. Vejen frem

Fremme og beskyttelse af grundlæggende rettigheder kræver, at der indføres et egentligt europæisk retligt område. Oprettelse af et sådant område vil sætte de retlige myndigheder i stand til at samarbejde effektivt og sikre, at borgerne får bedre adgang til domstolene og hverken forhindres i eller opgiver at udøve deres rettigheder, fordi retssystemerne er uforenelige og indviklede. Det vil også gøre det muligt at indføre princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og konstant forbedre domstolenes virkemåde.

Udfordringen for EU vil være at leve op til borgernes forventninger om effektive løsninger på deres praktiske problemer. Det vil bl.a. indebære:

---

⁵³ KOM(2004) 101 af 10.2.2004.

⁵⁴ KOM(2004) 487 af 14.7.2004.

- i takt med det stigende antal retsregler: en øget kontrol med medlemsstaternes anvendelse af disse, bl.a. via moderne hjælpemidler som f.eks. oprettelse af databaser om retspraksis
- yderligere lovgivning, bl.a. for at forbedre adgangen til domstolene og disses effektivitet
- en styrkelse af mekanismerne til formidling af information til offentligheden og fremme af uddannelse og udveksling af aktører i retsvæsenet om samarbejdsværktøjer på dette område
- yderligere foranstaltninger for at fremme forståelsen for og brugen af fælles værktøjer og procedurer blandt aktører i retsvæsenet.

2.3. Formålet med programmet og dertil knyttede indikatorer

- Definition af generelle, specifikke og operationelle målsætninger

Fremme af det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk civilretligt område baseret på gensidig anerkendelse og gensidig tillid.	Fremme tilpasningen af medlemsstaternes retssystemer, så Den Europæiske Union bliver et område uden grænsekontrol, med én valuta og fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital.	Forbedre det gensidige kendskab til medlemsstaternes civile retssystemer og fremme og styrke netværkssamarbejde, gensidigt samarbejde, udveksling og spredning af oplysninger, erfaringer og bedste praksis. Sikre en korrekt gennemførelse og en konkret anvendelse og evaluering af fællesskabsinstrumenterne inden for retligt samarbejde i civil- og handelssager.
	Forbedre hverdagen for erhvervsliv og privatpersoner ved at give dem mulighed for at udøve deres rettigheder i hele Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme adgangen til domstolene.	Forbedre informationen om retssystemerne i medlemsstaterne og adgangen til domstolene.

	<p>Forbedre kontakten mellem retssystemerne, de retlige og administrative myndigheder og de juridiske erhverv og fremme uddannelse af aktører inden for retsvæsenet.</p>	<p>Fremme uddannelsen af aktører inden for retsvæsenet vedrørende EU-forhold.</p> <p>Evaluere de generelle betingelser, der er nødvendige for at udvikle gensidig tillid, herunder retsvæsenets kvalitet.</p> <p>Støtte det operationelle arbejde i det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev oprettet ved Rådets beslutning af 28. maj 2001 (2001/470/EF).</p>
--	--	---

Alle målsætningerne er i overensstemmelse med det overordnede mål for det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, der støtter udviklingen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

- Komplementaritet/overensstemmelse med andre instrumenter

Ved udarbejdelsen af programmet blev der lagt særlig vægt på at sikre overensstemmelse med andre programmer, der finansierer aktiviteter på de samme politikområder, og at sikre komplementaritet og synergi med disse.

Dette program suppleres af andre særprogrammer under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, herunder særprogrammet om strafferet og retligt samarbejde i straffesager. Programmet om strafferet følger i så høj grad som muligt dette programs målsætninger og struktur og skal sikre, at retten til fri bevægelighed i EU ikke hindres eller svækkes, fordi de retlige og administrative systemer i medlemsstaterne er uforenelige eller indviklede.

Der skal også sikres overensstemmelse med de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme for at opnå synergi, navnlig hvad angår asyl og integration af tredjelandsstatsborgere.

3. EVALUERING

3.1. Erfaringer fra midtvejs-/endelige evalueringer

Kommissionen har vedtaget en midtvejsrapport⁵⁵ om den generelle fællesskabsramme for aktiviteter med henblik på at lette iværksættelsen af det civilretlige samarbejde. Rapporten konkluderer, at det efter kun to år er for tidligt at foretage en dybdegående analyse; der kan dog drages nogle foreløbige konklusioner.

⁵⁵ KOM(2005) 34 af 9.2.2005.

Det erkendes, at de initiativer, Kommissionen har iværksat - det europæiske civilretlige atlas, databasen over retspraksis ifølge Bruxelles I- og Bruxelles II-forordningerne og en oplysningskampagne, der informerer aktørerne inden for retsvæsenet om civilretligt samarbejde i Den Europæiske Union - er blevet meget godt modtaget, og alle bør fortsættes.

Det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev indført for at forbedre, forenkle og fremskynde det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne på det civil- og handelsretlige område, er også et af Kommissionens vigtige initiativer, og dets betydning anerkendes helt klart.

På den anden side har der vist sig nogle problemer med de projekter, som civilsamfundet har fremlagt og gennemført. Det begrænsede budget har gjort det umuligt at fremlægge store projekter på specifikke områder, som f.eks. uddannelse og udveksling af dommere. Det er ligeledes nødvendigt i højere grad at sikre en bedre formidling af resultaterne.

Civilsamfundet skal opfordres til i højere grad at deltage i Kommissionens aktiviteter på specifikke områder, navnlig information til borgere og erhvervsliv.

Endelig er det vigtigt at fokusere på foranstaltningernes multiplikatoreffekt ved præcist at identificere målgrupperne.

3.2. Forhåndsevaluering

Kommissionens arbejdsrapport med forhåndsevalueringen af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed viser det relevante i den politik, der er valgt til at nå de opstillede mål.

4. RETSGRUNDLAG OG BEGRUNDELSE FOR POLITIKINSTRUMENT

4.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette særprogram under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed er artikel 61, litra c), i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Ifølge denne artikel skal Rådet med henblik på gradvist at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed vedtage foranstaltninger om civilretligt samarbejde. Artikel 67, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab fastsætter den procedure, der skal anvendes ved vedtagelsen af sådanne foranstaltninger.

Det foreslåede retsgrundlag er hensigtsmæssigt, da programmet tager sigte på civilretligt samarbejde.

4.2. Foranstaltninger ifølge programmet

Der er planlagt forskellige foranstaltninger, som f.eks.:

- Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af

netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse, overvågnings- og evalueringsaktiviteter.

- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til særlige projekter af fællesskabsinteresse på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.
- Foranstaltninger vedrørende finansiel støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer på de betingelser, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.

4.3. Subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet

Dette forslag overholder subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 og den dertil hørende protokol. Hvad angår subsidiaritetsprincippet, griber dette program ikke ind på områder, som er omfattet af nationale programmer udviklet af de nationale myndigheder i medlemsstaterne, men fokuserer på områder, hvor der kan skabes en europæisk merværdi. I den henseende er langt de fleste af de aktiviteter, der støttes af programmet, komplementære i forhold til nationale tiltag og et forsøg på i så høj grad som muligt at udnytte synergien fra foranstaltninger på internationalt og regionalt niveau.

Hvad angår proportionalitet, er det nye forslag til program udarbejdet med henblik på at skabe en så høj grad af forenkling som mulig, både hvad angår foranstaltningernes form - definitionen af foranstaltninger i retsaktens er så generel som mulig - og hvad angår de administrative og finansielle krav, der gælder for gennemførelsen. Kommissionen har forsøgt at finde den rette balance mellem fleksibilitet og brugervenlighed på den ene side, og klarhed med hensyn til formål og de nødvendige finansielle og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger på den anden side.

Ifølge retningslinjerne i protokollen om anvendelsen af begge principper er det klart, at de problemer, der forsøges løst i dette program, har grænseoverskridende aspekter, og at handling på fællesskabsniveau derfor vil give bedre resultater end handling på medlemsstatsniveau.

4.4. Forenkling og rationalisering

Den foreslåede tilgang vil bidrage til den centrale målsætning om forenkling af instrumenterne, både hvad angår de retlige og de forvaltningsmæssige aspekter, og til en rationalisering af budgetstrukturen. Den vil også øge overensstemmelsen mellem instrumenterne og sikre, at der ikke forekommer overlappning mellem instrumenterne. Et eksempel er, at programmet vil omfatte tidligere særskilte foranstaltninger vedrørende uddannelse af dommere på det specifikke område europæisk konkurrenceret. Selv om der vil være behov for yderligere menneskelige ressourcer for at klare fremtidige udvidelser, vil der ske en bedre allokering af de menneskelige ressourcer ved at lade mindre budgetposter (som kræver uforholdsmæssig mange ressourcer) bortfalde og samle eksisterende programmer i et enkelt, sammenhængende og strømlinet program. Det vil give en større overensstemmelse mellem udgifterne og de administrative omkostninger til forvaltning af programmet.

Den foreslåede rationalisering vil også være til gavn for slutbrugerne, da den øger instrumenternes synlighed, klarhed og sammenhæng. Potentielle støttemodtagere vil finde det lettere at søge om støtte takket være den standardiserede tilgang og de harmoniserede gennemførelsesbestemmelser.

Kommissionen kan beslutte at overdrage en del af budgetgennemførelsen til de fællesskabsretlige agenturer, jf. artikel 54, stk. 2, litra a), i finansforordningen. Agenturerne udpeges af Kommissionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 55 og 56 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 37 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002. Kommissionen skal sikre overensstemmelse med principperne om økonomi og effektivitet. Inden der foretages en sådan overdragelse, skal Kommissionen ved en forudgående vurdering sikre, at oprettelsen af agenturer er i overensstemmelse med princippet om en sund økonomisk forvaltning.

Det foreslåede nye instrument følger den linje, Kommissionen har fastsat for de politiske og finansielle udfordringer fra 2007 og frem. Det er hensigten at supplere, forenkle og rationalisere de eksisterende instrumenter og sikre den nødvendige fleksibilitet med henblik på de nye mål og i forhold til de nye retlige rammer, der vil blive indført, når forfatningstraktaten træder i kraft.

5. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Omkostningerne til det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for perioden 2007-2013 andrager 543 mio. EUR. Der afsættes 109,3 mio. EUR til dette særprogram.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

**om et særprogram om civilret for perioden 2007-2013
som en del af
det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c), og artikel 67, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁵⁶,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁵⁷,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁵⁸, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Fællesskab har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. I den henseende skal Fællesskabet bl.a. vedtage de foranstaltninger vedrørende civilretligt samarbejde, som er nødvendige for, at det indre marked kan fungere hensigtsmæssigt.
- (2) Efter de tidligere programmer, som f.eks. Grotius⁵⁹ og Robert Schuman-aktionen⁶⁰, indførte Rådets forordning (EF) nr. 743/2002⁶¹ for perioden 2002-2006 en generel fællesskabsramme for aktiviteter med henblik på at lette iværksættelsen af det civilretlige samarbejde.
- (3) Det Europæiske Råd i Bruxelles den 4. og 5. november 2004 vedtog Haag-programmet om styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union.
- (4) De ambitiøse mål i traktaten og i Haag-programmet skal nås ved at oprette et fleksibelt og effektivt program, der vil lette planlægning og gennemførelse.
- (5) Programmet om civilret bør give mulighed for foranstaltninger, der iværksettes af Kommissionen i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, foranstaltninger til støtte

---

⁵⁶ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵⁹ EFT L 287 af 8.11.1996, s. 3.

⁶⁰ EFT L 196 af 14.7.1998, s. 24.

⁶¹ EFT L 115 af 1.5.2002, s. 1.

for organisationer, der fremmer og letter det civile retlige samarbejde, og foranstaltninger til støtte for specifikke projekter.

- (6) Et generelt program på det civile retlige område, der skal forbedre det gensidige kendskab til medlemsstaternes retssystemer, vil bidrage til at fjerne hindringerne for et civile retligt samarbejde, således at det indre marked kan fungere mere hensigtsmæssigt.
- (7) I henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, der derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (8) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger for at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller anvendt forkert.
- (9) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed en finansieringsramme, der udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden som omhandlet i punkt 33 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren⁶².
- (10) Da målene for dette program om civile ret ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, kan Fællesskabet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går afgørelsen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (11) Rådets forordning (EF, Euratom), nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget⁶³, herefter kaldet "finansforordningen", og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002⁶⁴, som beskytter Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter, en begrænsning af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse og forvaltning, og den krævede proportionalitet mellem ressourcerne og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.
- (12) Ifølge finansforordningen skal der foreligge en basisretsakt til dækning af driftstilskud.
- (13) I overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁶⁵, skal gennemførelsesforanstaltningerne til denne afgørelse vedtages efter rådgivningsproceduren som foreskrevet i artikel 3 i nævnte afgørelse. Det er hensigtsmæssigt, da programmet ikke har mærkbare virkninger for fællesskabsbudgettet -

⁶² EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1

⁶³ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

⁶⁴ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

⁶⁵ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Oprettelse af programmet

1. Ved denne afgørelse oprettes et særprogram om civilret, herefter kaldet "programmet", som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at bidrage til at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
2. Programmet dækker perioden fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Artikel 2

Generelle mål

1. Programmet har følgende generelle mål:
  - a) Fremme af det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk civilretligt område baseret på gensidig anerkendelse og gensidig tillid.
  - b) Fremme tilpasningen af de eksisterende retssystemer i medlemsstaterne, så Den Europæiske Union bliver et område uden grænsekontrol, med én valuta, og med fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital.
  - c) Forbedre hverdagen for erhvervsliv og privatpersoner ved at give dem mulighed for at udøve deres rettigheder i hele Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme adgangen til domstolene.
  - d) Forbedre kontakten mellem retssystemerne, de retlige og administrative myndigheder og de juridiske erhverv og fremme uddannelse af aktører inden for retsvæsenet.
2. Uden at det berører Det Europæiske Fællesskabs mål og beføjelser, bidrager programmets generelle mål til at udvikle fællesskabspolitikker, og mere specifikt til oprettelsen af et retligt område.

Artikel 3

Specifikke mål

Programmet skal have følgende specifikke mål:

- (a) Styrke det civilretlige samarbejde for at
  - sikre retssikkerhed og forbedre adgangen til domstolene
  - fremme den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og domme

- fjerne hindringer, der skyldes forskelle i civilretten og de civilretlige procedurer, og fremme den nødvendige tilnærmelse af lovgivningen
  - sikre en korrekt retspleje ved at undgå kompetencekonflikter.
- (b) Forbedre det gensidige kendskab til medlemsstaternes civile retssystemer og fremme og styrke netværkssamarbejde, gensidigt samarbejde, udveksling og spredning af oplysninger, erfaringer og bedste praksis.
- (c) Sikre en korrekt gennemførelse og en konkret anvendelse og evaluering af fællesskabsinstrumenterne inden for retligt samarbejde i civil- og handelssager.
- (d) Forbedre informationen om retssystemerne i medlemsstaterne og adgangen til domstolene.
- (e) Fremme uddannelse af aktører inden for retsvæsenet vedrørende EU-forhold.
- (f) Evaluere de generelle betingelser, der er nødvendige for at udvikle gensidig tillid, herunder retsvæsenets kvalitet.
- (g) Støtte det operationelle arbejde i det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF af 28. maj 2001 om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område⁶⁶.

Artikel 4

Foranstaltninger

For at opfylde de generelle og specifikke mål, der er opstillet i artikel 2 og 3, vil programmet støtte følgende foranstaltninger:

- (a) Specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistik, seminarer, konferencer og ekspertmøder, offentlige kampagner og begivenheder, opbygning og vedligeholdelse af netsteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og styring af netværk af nationale eksperter, analyse, overvågnings- og evalueringsaktiviteter; eller
- (b) Specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet, der fremlægges af mindst tre medlemsstater, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer; eller
- (c) Støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i forhold til programmets generelle mål, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.

---

⁶⁶ EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25.

Artikel 5

Deltagelse

Følgende lande, herefter kaldet "deltagende lande", kan deltage i programmets foranstaltninger:

- a) Kandidatlande, der har indgået en associeringsaftale med EU, og de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen i overensstemmelse med betingelserne i associeringsaftalerne eller tillægsprotokollerne om deltagelse i Fællesskabets programmer, der er indgået med eller vil blive indgået med disse lande.
- b) Projekterne kan ligeledes have deltagelse af aktører inden for retsvæsenet fra Danmark og kandidatlande, der ikke deltager i dette program, hvis det kan bidrage til at forberede tiltrædelsen, eller fra tredjelande, der ikke deltager i dette program, hvis det ligger inden for projektmålene.

Artikel 6

Målgrupper

Programmet tager bl.a. sigte på aktører inden for retsvæsenet, nationale myndigheder og unionsborgere generelt.

Artikel 7

Adgang til programmet

Programmet er åbent for institutioner og offentlige og private organisationer, herunder faglige organisationer, universiteter, forskningsinstitutter og institutter for uddannelse og efteruddannelse af aktører inden for retsvæsenet og ikke-statslige organisationer i medlemsstaterne.

Aktører i retsvæsenet omfatter bl.a. dommere, anklagere, advokater, akademisk og videnskabeligt personale, ministerielle embedsmænd og andre embedsmænd, der er tilknyttet retsvæsenet, fogeder, retstolke og andre erhverv med tilknytning til det civile retlige område.

Artikel 8

Støtteformer

1. Fællesskabets finansiering kan antage følgende retlige former:
  - tilskud
  - offentlige indkøbskontrakter.
2. Tilskud fra Fællesskabet ydes efter indkaldelse af forslag, undtagen i hastende og behørigt begrundede undtagelsestilfælde, eller hvis støttemodtageren er af en sådan beskaffenhed, at der ikke er andre muligheder for en given foranstaltning, og de ydes i form af driftstilskud

og tilskud til foranstaltninger. Den maksimale medfinansieringssats vil blive specificeret i de årlige arbejdsprogrammer.

3. Derudover forventes der udgifter til ledsageforanstaltninger i form af offentlige indkøbskontrakter, hvor indkøb af varer og tjenesteydelser dækkes med fællesskabsmidler. Dermed dækkes bl.a. udgifter til information og kommunikation samt forberedelse, gennemførelse, overvågning, kontrol og evaluering af projekter, politikker, programmer og lovgivning.

Artikel 9

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Kommissionen skal iværksætte fællesskabsbistanden i overensstemmelse med finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
2. Med henblik på gennemførelsen af programmet skal Kommissionen inden for rammerne af de generelle mål ifølge artikel 2 vedtage et årligt arbejdsprogram, der indeholder de specifikke mål, tematiske prioriteringer, en beskrivelse af ledsageforanstaltninger, jf. artikel 8, og om nødvendigt en liste over andre foranstaltninger.
3. Det årlige arbejdsprogram vedtages i overensstemmelse med proceduren i artikel 10, stk. 2.
4. Evaluerings- og tildelingsprocedurerne for tilskud til foranstaltninger skal bl.a. tage hensyn til følgende kriterier:
  - a) overensstemmelse med det årlige arbejdsprogram, de generelle mål som fastsat i artikel 2 og foranstaltninger på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4
  - b) den foreslåede foranstaltnings kvalitet, hvad angår udformning, tilrettelæggelse, præsentation og forventede resultater
  - c) størrelsen af den søgte fællesskabsfinansiering og dens relevans i forhold til de forventede resultater
  - d) virkningen af de forventede resultater af de generelle mål som fastsat i artikel 2 og af de foranstaltninger, der træffes på de forskellige områder som fastsat i artikel 3 og 4.
5. Ansøgninger om driftstilskud, jf. artikel 4, stk. 3, skal vurderes på baggrund af:
  - overensstemmelse med programmets mål
  - kvaliteten af de planlagte aktiviteter
  - aktiviteternes forventede multiplikatoreffekt over for borgerne
  - aktiviteternes geografiske rækkevidde
  - inddragelse af borgerne i de pågældende organers strukturer
  - costbenefitforholdet i den foreslåede foranstaltning.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand (herefter kaldet "udvalget").
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.
3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 11

Komplementaritet

1. Der søges opnået synergi og komplementaritet med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med særprogrammet om strafferet under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed og de generelle programmer om sikkerhed og beskyttelse af frihedsrettigheder og om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme. Der vil blive udarbejdet statistiske oplysninger om civilret i samarbejde med medlemsstaterne, om nødvendigt ved hjælp af Fællesskabets Statistiske Program.
2. Dette program kan dele midler med andre fællesskabsinstrumenter, herunder med særprogrammet om strafferet under det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed for at gennemføre foranstaltninger, der opfylder målene i begge programmerne.
3. Foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af denne afgørelse, må ikke modtage bistand til samme formål fra andre af Fællesskabets finansielle instrumenter. Støttemodtagere, der omfattes af denne afgørelse, skal oplyse Kommissionen om støtte, der modtages fra fællesskabsbudgettet og fra andre kilder, og om igangværende finansieringsansøgninger.

Artikel 12

Budgetmidler

1. Budgettet til gennemførelse af dette instrument er på 106,5 mio. EUR for den periode, der er fastsat i artikel 1.
2. Budgetmidlerne til de foranstaltninger, der er omhandlet i dette program, skal opføres i form af årlige bevillinger i Den Europæiske Unions almindelige budget. Budgetmyndigheden fastlægger de disponible bevillinger for hvert regnskabsår inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 13

Overvågning

1. For alle foranstaltninger, der finansieres af programmet, skal støttemodtageren sende tekniske og finansielle rapporter om arbejdets forløb. Der skal endvidere fremlægges en endelig rapport senest tre måneder efter foranstaltningens afslutning. Kommissionen fastsætter rapporternes form og indhold.
2. Uden at det berører den kontrol, Revisionsretten foretager sammen med de kompetente nationale revisionsorganer efter traktatens artikel 248, og den kontrol, der gennemføres i henhold til traktatens artikel 279, litra c), kan tjenestemænd og andre ansatte i Kommissionen foretage kontrol på stedet, bl.a. ved stikprøver af de foranstaltninger, som finansieres af programmet.
3. Kontrakter og aftaler, der følger af denne afgørelse, skal bl.a. foreskrive, at Kommissionen (eller en befuldmægtiget repræsentant) sikrer overvågning og finanskontrol, om nødvendigt på stedet, og at Revisionsretten foretager revisioner.
4. I fem år efter den sidste udbetaling til en foranstaltning skal støttemodtageren holde al dokumentation vedrørende udgifterne til foranstaltningen til disposition for Kommissionen.
5. På grundlag af rapporter og stikprøver som omhandlet i stk. 1 og 2 tilpasser Kommissionen om nødvendigt omfanget af eller tildelingskriterierne for den oprindeligt godkendte finansielle støtte samt tidsplanen for udbetalingerne.
6. Kommissionen træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de finansierede foranstaltninger gennemføres korrekt og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afgørelse og finansforordningen.

Artikel 14

Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

1. Kommissionen sikrer i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, at Fællesskabets økonomiske interesser beskyttes gennem forholdsregler mod svig, korruption og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og gennem inddrivelse af uretmæssigt eller ulovligt udbetalte beløb og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem sanktioner, der skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning, i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999.
2. Hvad angår fællesskabsforanstaltninger, der finansieres i henhold til dette program, finder forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 og forordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 anvendelse på alle overtrædelser af bestemmelser i fællesskabsretten, herunder misligholdelse af kontraktlige forpligtelser, der er fastsat på grundlag af programmet, som kan tilskrives en

økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, og som skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabets budget eller budgetter, der forvaltes af Fællesskaberne, ved afholdelse af en uretmæssig udgift.

3. Kommissionen begrænser eller udskyder udbetaling af finansiel støtte til en foranstaltning eller kræver den tilbagebetalt, hvis der konstateres uregelmæssigheder, herunder manglende overholdelse af bestemmelserne i denne afgørelse eller i den individuelle beslutning, kontrakt eller aftale om ydelse af den pågældende finansielle støtte, eller hvis det viser sig, at der uden Kommissionens godkendelse er foretaget en væsentlig ændring, der er i modstrid med selve foranstaltningen eller med gennemførelsesbetingelserne.
4. Hvis fristerne ikke overholdes, eller hvis gennemførelsen af en foranstaltning kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at indgive sine bemærkninger inden for en nærmere bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen fjerne resten af støtten og kræve allerede udbetalte beløb tilbagebetalt.
5. Ethvert uretmæssigt udbetalt beløb skal tilbagebetales til Kommissionen. Beløb, der ikke betales tilbage i rette tid, pålægges morarenter i henhold til betingelserne i finansforordningen.

Artikel 15

Evaluering

1. Programmet vil blive løbende overvåget for at følge gennemførelsen af de planlagte foranstaltninger.
2. Kommissionen skal sikre en regelmæssig, uafhængig ekstern evaluering af programmet.
3. Kommissionen skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet:
  - a) en midtvejsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet senest den 31. marts 2011;
  - b) en meddelelse om videreførelsen af programmet senest den 30. august 2012;
  - c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. december 2014.

Artikel 16

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*. Den gælder fra den 1. januar 2007.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANCIAL STATEMENT

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

1. NAME OF THE PROPOSAL:

Programme “Fundamental Rights and Justice“

Proposal for a Council Decision establishing the programme “Criminal justice” for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme “Civil justice” for the period 2007-2013

Proposal for a Council Decision establishing the programme “Fundamental Rights and Citizenship” for the period 2007-2013

Proposal for a decision of the European Parliament and the Council establishing the programme “Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information” for the period 2007-2013

2. ABM / ABB FRAMEWORK

1804 – Citizenship and Fundamental Rights

1806 – Establishing a genuine European area in criminal in civil matters

1807 – Coordination in the field of drugs

3. BUDGET LINES

3.1. Budget lines (operational lines and related technical and administrative assistance lines (ex- B.A lines)) including headings:

Financial Perspectives 2007-2013: Heading 3.

3.2. Duration of the action and of the financial impact:

2007-2013

3.3. Budgetary characteristics (*add rows if necessary*):

Budget line	Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Criminal Justice	Non-comp	Diff	NO	NO	Yes	No 3
Civil Justice	Non-comp	Diff	NO	NO	Yes	No 3
Fundamental Rights and Citizenship	Non-comp	Diff	NO	No	Yes	No 3
Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information	Non-comp	Diff	NO	Yes*	Yes	No 3

*: the programme shall be open to the participation of the EFTA states, subject to the EEA Agreement, in accordance with its provisions.

4. SUMMARY OF RESOURCES

4.1. Financial Resources

4.1.1. Summary of commitment appropriations (CA) and payment appropriations (PA)

EUR million (to 3 decimal places)

Expenditure type	Section no.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 - ...	Total
Operational expenditure (8.1)										
Commitment Appropriations (CA)	Criminal Justice	29,200	29,800	30,400	26,000	26,400	26,900	27,500		196,200
	Civil Justice	14,100	14,300	14,600	15,500	15,700	16,000	16,300		106,500
	Fundamental Rights & Citizenship	10,600	12,000	13,200	13,500	13,800	15,200	15,500		93,800
	Fight against violence and drugs	15,900	17,400	18,800	20,200	20,600	21,000	21,500		135,400
Payment Appropriations (PA)	Criminal Justice	14,600	26,640	29,980	28,080	27,080	26,570	27,100	16,150	196,200
	Civil Justice	7,050	12,810	14,410	14,990	15,420	15,810	16,090	9,920	106,500
	Fundamental Rights & Citizenship	5,300	10,380	12,320	13,110	13,590	14,440	15,070	9,590	93,800

	Fight against violence and drugs		7,950	15,210	17,800	19,220	20,120	20,720	21,170	13,210	135,400
		b									
Administrative expenditure within reference amount (8.2.4)											
Technical & administrative assistance (NDA)		c	1,200	1,500	1,000	1,800	1,500	1,900	2,200		11,100
TOTAL REFERENCE AMOUNT											
Commitment Appropriations		a+c	71,000	75,000	78,000	77,000	78,000	81,000	83,000		543,000
Payment Appropriations		b+c	36,100	66,540	75,510	77,200	77,710	79,440	81,630	48,870	543,000
Administrative expenditure not included within reference amount											
Human resources and associated expenditure (NDA)	8.2.5	d	4,050	4,320	4,752	5,130	5,508	5,832	5,832		35,424
Administrative costs, other than human resources and associated costs, not included in reference amount (NDA)	8.2.6	e	0,670	0,725	0,753	0,768	0,784	0,799	0,815		5,316
Total indicative financial cost of intervention											
TOTAL CA including cost of Human Resources		a+c+d+e	75,720	80,045	83,505	82,898	84,292	87,631	89,647		583,740
TOTAL PA including cost of Human Resources		b+c+d+e	40,820	71,585	81,015	83,098	84,002	86,071	88,277	48,870	583,740

Co-financing details

If the proposal involves co-financing by Member States, or other bodies (please specify which), an estimate of the level of this co-financing should be indicated in the table below (additional lines may be added if different bodies are foreseen for the provision of the co-financing):

EUR million (to 3 decimal places)

Co-financing body		Year n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 and later	Total
.....	f							
TOTAL CA including co-financing	a+c +d+ e+f							

4.1.2. *Compatibility with Financial Programming*

- Proposal is compatible with next financial programming 2007-2013
- Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.
- Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement⁶⁷ (i.e. flexibility instrument or revision of the financial perspective).

4.1.3. *Financial impact on Revenue*

- Proposal has no financial implications on revenue
- Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:
Contribution from EFTA/EEE States: 2,19 % (2004 figures)

⁶⁷ See points 19 and 24 of the Interinstitutional agreement.

EUR million (to one decimal place)

Budget line	Revenue	Prior to action	Situation following action							
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	a) Revenue in absolute terms		0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5
	b) Change in revenue	Δ								

(Please specify each revenue budget line involved, adding the appropriate number of rows to the table if there is an effect on more than one budget line.)

4.2. Human Resources FTE (including officials, temporary and external staff) – see detail under point 8.2.1.

Annual requirements	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total number of human resources	37,5	40	44	47,5	51	54	54

5. CHARACTERISTICS AND OBJECTIVES

5.1. Need to be met in the short or long term

5.1.1. Civil Justice

The promotion and the protection of fundamental rights demand the establishment of a genuine European area of justice. In such an area competent judicial authorities cooperate effectively, and citizens have a better access to justice and are neither prevented nor discouraged from exercising their rights by incompatibilities and complexities of the legal systems, judicial decisions circulate freely among the Member States on the basis of the principle of mutual recognition of judicial decisions, and the good functioning of the judiciary is constantly improved.

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

- as the acquis grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;
- further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;

- a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;
- strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;
- further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

5.1.2. Criminal Justice

The challenge for the Union will be to respond to citizens' expectations for effective solutions to their practical problems. This will imply in particular:

- as the *acquis* grows, increased efforts of monitoring of its application by the Member States, including through modern means such as databases of case law;
- further legislative action to address the new issues mentioned above, and to improve the ease of access to and efficiency of justice;
- a need to address mutual recognition in a wider sense, including recognition of decisions and documents other than those issued by judicial authorities;
- strengthening of mechanisms for providing information to the public and promote training of and exchanges between practitioners on the implications of the instruments for cooperation in this area;
- legislative measures to put in place and develop common tools for cooperation. This implies *inter alia* on the one hand more efficient mechanisms of exchange of information between Member States on criminals, in particular on convicted persons by setting up a computerised mechanism to exchange information on criminal records, and on the other hand, to improve standards for certain procedures such as rules on evidence collection and rules on the protection of individuals involved in criminal proceedings, whether they are the accused, witnesses or victims;
- further measures to promote understanding and use of common tools and procedures amongst practitioners.

5.1.3 Fundamental Rights and Justice

The aim of this specific programme of the programme "Fundamental Rights and Justice" is to develop significantly the two existing preparatory actions (promotion of fundamental rights and the support to civil society) introducing new objectives such as the fight against racism, xenophobia and anti-semitism namely through the promotion of an inter-faith and a multicultural dialogue at EU level.

The support to civil society in the field of fundamental rights will be enlarged to cover all Member States while the present preparatory action only covers the ten new Member States.

A special focus will be put on the rights deriving from the citizenship of the Union, recognised as fundamental rights by the Charter, namely to encourage democratic participation.

A significant increase in the financial envelope is planned to reflect the increasing importance of these issues and to respond positively to civil society actors.

5.1.4 *Fight against violence (Daphne) and drugs prevention and information*

The main challenges facing the Union in relation to tackling drugs over the period of the next financial perspectives can be defined as follows:

- information and research, including the continuation of the work of the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA);
- drug demand reduction since demand feeds the growth of the drugs phenomenon: education, prevention and harm-reduction programmes;
- drug supply reduction, to stop trafficking and drug-related criminality, in particular as concerns new synthetic drugs and their chemical precursors, as well as combating money-laundering;
- enhanced cooperation with third countries concerning drug abuse control and drug demand reduction.
- further legislative activity will be needed in line with new and developing forms of drugs, for example to bring new forms of drugs under established control mechanisms.

Fight against violence (Daphne programme)

The mid term and the final report on the Daphne programme (2000 – 2003) show that organisations have gained from their participation in European partnerships. Bringing associations to work together resulted in more effective programming and better use of resources.

The Daphne programme can thus be seen as successful in mobilising the civil society resulting in partnerships and alliances that are working together for more comprehensive European policies on violence.

The final report of the Daphne programme (2000 – 2003) revealed that there was some room to improvement such as the creation of a helpdesk and an increased focus on dissemination. The Daphne II programme was thus adapted to conform to the finding of that report.

As these changes to the structure of the programme are quite recent, no significant changes need to be introduced.

5.2. Value-added of Community involvement and coherence of the proposal with other financial instruments and possible synergy

The European Union **added value** will be achieved by:

- *preparing the ground for the emergence of common strategies and legislation in this field;*
- implementing EU policy objectives and their application in national policies;
- supporting the transposition of European Union legislation's and its application in a uniform way through Europe;
- promoting the co-operation and co-ordination mechanisms between Member States;
- cooperating with civil society organisations at European level.

Criteria for evaluation

A set of common evaluation criteria will be used through all specific programmes to evaluate the success of the interventions regarding the European Union added value in relation with the type of effect described above. Example of criteria could be:

- To support only activities needed at European Union level to sustain European Union objectives, European Union laws and European Union implementation mechanism;
- To support activities which will be complementary with those financed at national level;
- To reinforce national exchanges at European Union level, generating synergy effects and economies of scale;
- To involve actively Member States representatives and other relevant stakeholders in the implementation of the programme in order to maximise complementarities with existing activities.

Subsidiarity and proportionality

As far as subsidiarity is concerned the present programme focuses on areas where European added value can be demonstrated and therefore is designed to

respect the principles of subsidiarity and proportionality set out in Article 5 of the EC Treaty and its accompanying Protocol.

As far as proportionality is concerned, the new programme proposal has been designed to incorporate the maximum feasible extent of simplification in terms not only of the form of the action but also in terms of the administrative and financial requirements that will apply to their implementation. The programme has been designed to strike to find the right balance between flexibility and ease of use on the one hand, and clarity of purpose and appropriate financial and procedural safeguards on the other.

Complementarity with other Community interventions

The present programme aims at contributing to the establishment of an area of freedom, security and justice. A complementarity with other programmes may thus be possible.

A non exhaustive list of areas of convergence can be mentioned:

- The draft of the present programme took into account the Programme on Active Citizenship and the Youth programme to ensure that no overlap situations existed. In any case, particular attention will be paid to the implementation of those programmes to avoid such situations and to coordinate the results.
- The draft of the present programme took into account the Programme for Employment and Social Security - PROGRESS to ensure that no overlap situations existed. Particular attention will be paid to the implementation of the programme to avoid such situations and to coordinate the results.
- The current proposal is complementary to some actions under the 7th framework programme. Synergies will be actively promoted whenever possible, namely as regards the application of research results.
- Special attention will be paid to the programmes implemented by in the field of Information Society, related with safe use of Internet and fighting its abuse, in particular as regards sensitive groups (e.g. children).
- The current proposal will also seek to complement the work of EU Agencies active in these policy fields (EUMC, EMCDDA, Eurojust), as well as with the action of other international organisations acting in the field of fundamental rights, drugs action, fight against violence and judicial cooperation.

Regular exchanges of information and active collaboration around projects under other Community programmes will take place, in order to improve and capitalise upon internal coherence, and between the Commission and other

national and international authorities/organisations, to improve external coherence.

Complementarities with interventions on Freedom, Security and Justice

These interventions have a common goal of establishing an area of freedom, security and justice where basic human rights are respected. Each of the programmes is designed to address particular aspects which are a critical part of the creation of such an area in the EU, given the integration of national economies and the goal of ensuring free movement of people as well as goods, services and capital between countries. As such, they tackle issues affecting freedom, security and justice which arise from the creation of economic and monetary union and the abolition of internal borders and which can only be effectively addressed at EU level. These issues are to do with cooperation, harmonisation, coordination of activities, the exchange and sharing of critical information and best practices and techniques, and establishing solidarity mechanisms for sharing the costs involved in pursuing common and agreed objectives in an equitable way.

They are reflected in the objectives set out in The Hague Programme adopted by the European Council in November 2004, which include: guarantying fundamental human rights throughout the EU, establishing minimum procedural safeguards and common access to justice, extending the mutual recognition of judicial decisions, fighting organised cross-border crime and the threat of terrorism, ensuring protection in accordance with international treaties to those in need, and regulating migration flows and controlling the external borders of the EU. Each of the programmes is aimed at pursuing these objectives in a complementary way without duplicating activities.

The activities under the programme "Fundamental Rights and Justice", therefore, are designed to further fundamental human rights and ensure a common level of access to justice across the EU, and are accordingly complementary to activities under the other two programmes which reinforce this objective. In particular, they are directly complementary to the measures, under the Solidarity programme to improve the integration of migrants into EU society as well as to establish uniform procedures for dealing with asylum-seekers and, under the Security programme, to enhance protection of witnesses and victims of crime as well as to combat the trafficking of people.

They are also complementary, if less directly, with activities under the Security programme to strengthen cooperation between police forces and law enforcement authorities as well as between bodies involved in combating the threat of terrorism. The freedom of EU citizens to enjoy their fundamental rights, therefore, is contingent on them feeling secure and being adequately protected against criminal activity or terrorist attack.

5.3. Objectives, expected results and related indicators of the proposal in the context of the ABM framework

General objectives	Specific objectives	Operational objectives
<p>To promote the development of a European society based on the European Union citizenship and respectful of the fundamental rights as enshrined in the Charter of Fundamental Rights.</p>	<p>To promote the Charter of Fundamental Rights and to inform citizens of their rights as Union citizens and to encourage them to participate actively in the democratic life of the Union.</p>	<p>To support awareness-raising actions.</p>
	<p>To monitor regularly the situation of fundamental rights in the European Union and its Member States using the Charter of Fundamental Rights as the guiding document and to obtain opinions on specific questions related to fundamental rights when necessary.</p>	<p>To prepare regular reports or opinions on the situation of fundamental rights in the EU.</p>
	<p>To explain the consequences of the insertion of the Charter of Fundamental Rights into the Constitution and of the European Union's accession to the European Convention of Human Rights.</p>	<p>To support information campaigns in these fields.</p>
<p>To fight against anti-semitism, racism and xenophobia and to strengthen civil society in the field of fundamental rights.</p>	<p>To support NGO and other bodies from civil society to enhance their capability to participate actively in the development of the European Union.</p> <p>To fight against anti-semitism, racism and xenophobia by promoting a better understanding and improved tolerance throughout the European Union.</p> <p>To promote peace and fundamental rights namely through an interfaith and multicultural dialogue at EU level.</p>	<p>To have open, transparent and regular dialogue with civil society.</p> <p>To support awareness-raising actions.</p> <p>To provide financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities pursuing an aim of general European interest.</p> <p>To undertake studies and analyses in these fields.</p>

<p>To promote judicial cooperation with the aim of contributing to the creation of a genuine European area of justice in civil and criminal matters.</p>	<p>To adapt the existing judicial system in Member States to the European Union being a territory without border controls, with a single currency, free circulation of persons, services, goods and capital, based on mutual recognition and mutual confidence.</p>	<p>To improve mutual knowledge of Member States' legal and judicial systems in civil and criminal matters and to promote and strengthen networking, mutual cooperation, exchange and dissemination of information, experience and best practices.</p> <p>To ensure the sound implementation, the correct and concrete application and the evaluation of Community instruments in the areas of judicial cooperation in civil and commercial matters and in criminal matters.</p>
	<p>To improve the daily life of individuals and businesses by enabling them to assert their rights throughout the European Union, notably by fostering access to justice.</p>	<p>To improve information on the legal systems in the Member States and access to justice.</p>
	<p>To improve the contacts between legal, judicial and administrative authorities and the legal professions, and to foster the training of the members of the judiciary.</p>	<p>To promote the training in Union matters of the judiciary and judicial staff.</p> <p>To evaluate the general conditions necessary to develop mutual confidence, including the quality of justice.</p> <p>To support the operative work of the European judicial network in civil and commercial matters created by Council Decision of 28 May 2001 (2001/470/CE).</p> <p>To develop a European computerised system of exchange of information on criminal records and to support studies to develop other types of exchange of information.</p>

<p>To contribute to the setting up of an area of freedom, security and justice by combating violence and by informing on and preventing drug use.</p>	<p>To protect citizens against violence and to attain a high level of health protection, well being and social cohesion.</p>	<p>To prevent and combat all forms of violence occurring in the public or the private domain, against children, young people and women</p> <p>To provide support for victims and groups at risk.</p> <p>To assist and encourage NGO and other organisations active in this field.</p> <p>To disseminate the results obtained under the two Daphne programmes including their adaptation, transfer and use by other beneficiaries or in other geographical areas.</p> <p>To identify and enhance actions contributing to positive treatment of people at risk of violence.</p>
	<p>To prevent and reduce drug use, dependence and drug related harms.</p>	<p>To involve civil society in the implementation and development of the European Union's Drugs Strategy and Action plans.</p> <p>To monitor, implement and evaluate the implementation of specific actions under the Drugs Action Plans 2005 – 2008 and 2009 – 2012.</p>
	<p>To promote transnational and awareness-raising actions in the areas identified above.</p>	<p>To set up multidisciplinary networks; to ensure the expansion of the knowledge base, the exchange of information and the identification and dissemination of good practice, including through training, study visits and staff exchange.</p> <p>To develop and implement awareness-raising actions targeted at specific audiences to promote the adoption of zero tolerance towards violence and to encourage support for victims and the reporting of violence.</p> <p>To raise awareness of the health and social problems caused by drug abuse and to encourage an open dialogue with a view to promoting a better understanding of the drug phenomenon.</p>

5.4. Method of Implementation

Show below the method(s) chosen for the implementation of the action.

X **Centralised Management**

X Directly by the Commission

Indirectly by delegation to:

Executive Agencies

Bodies set up by the Communities as referred to in art. 185 of the Financial Regulation

National public-sector bodies/bodies with public-service mission

Shared or decentralised management

With Member states

With Third countries

Joint management with international organisations (please specify)

Relevant comments:

In order to achieve the full objectives of the programme under the provisions of the Current Treaty, it has been decided to split into 4 legal instruments relating to 4 different legal bases. As stated in Mr. Vitorino's Communication to the Commission (SEC(2004) 1195, 28.9.2004) the actions proposed are provided through the current Treaties. The legal bases required to establish the programmes have been limited in number as far as the current Treaties allow, while within and across the new programmes common delivery, management and implementation mechanisms are set in place.

In order to achieve the general and specific and operational objectives, each programme within the programme "Fundamental Rights and Justice" envisages a range of actions, such as:

- Specific actions taken by the Commission, such as, studies and research, opinion polls and surveys, the formulation of indicators and common methodologies, collection, development and dissemination of data and statistics, seminars, conferences and experts meetings, organisation of public campaigns and events, development and maintenance of websites, preparation and dissemination of information materials, support to and animation of networks of national experts, analytical, monitoring and evaluation activities;

- Actions providing financial support for specific projects of Community interest under the conditions set out in the annual work programmes;
- Actions providing financial support for the activities of non-governmental organisations or other entities under the conditions set out in the annual work programmes;
- Operative grants to entities identified in a legal basis.

Methods of implementation:

The above mentioned type of actions may be financed either by

- A service contract following a call for tenders
- A subsidy following a call for proposals.
- Subsidies to a body pursuing an aim of general European interest, without a call for proposal.

The Commission will implement the above actions in accordance with the annual work programme to be adopted. The Commission will implement this programme and may have recourse to technical and/or administrative assistance to the mutual benefit of the Commission and of the beneficiaries, for example to finance outside expertise on a specific subject.

The Commission may decide to entrust part of the budget implementation to an executive agency, as referred to in Article 54, (2) (a) of the Financial Regulation. These agencies shall be designated by the Commission in conformity with the provisions of the Financial Regulation and more specifically with the principles of economy, effectiveness and efficiency. Before proceeding to implement the delegation, the Commission shall ensure, by means of a prior assessment that the creation of agencies is in compliance with sound financial management.

6. MONITORING AND EVALUATION

6.1. Monitoring system

A comprehensive monitoring system will be set-up in order to regularly follow up the implementation of the activities carried out under each specific programme. This system should allow for the collection of information relating to the financial implementation and to the physical outputs of the programme, across the types of action and the target groups included in the programme. The information will be collected at project level - indeed, for any action financed by the programme, the beneficiary shall submit technical and financial reports on the progress of the work, as well as a final report after the completion of the

action. The precise configuration of the monitoring system, as well as the type of indicators to be set-up will be the object of further study in the process leading to the implementation of the programme. Indeed, a study on delivery mechanisms and related cost-effectiveness aspects is foreseen to take place during 2005.

According to legal requirements and Commission's evaluation policy, the programme will be evaluated at mid-term to assess its continuing relevance and draw useful lessons for the remainder of its implementation. A review of the programme may take place then, if considered necessary. A final evaluation will take place at the end of the programming period to assess the results of the programme and advise on its follow-up. These reports will be prepared under the responsibility of the Commission, and shall be submitted to the European Parliament and the Council.

6.2. Evaluation

6.2.1. *Ex-ante evaluation*

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

6.2.2. *Measures taken following an intermediate/ex-post evaluation (lessons learned from similar experiences in the past)*

Cfr. Extended Impact Assessment on the programme "Fundamental Rights and Justice".

6.2.3. *Terms and frequency of future evaluation*

The timetable set in the proposal is as follows:

- no later than 31 March 2011, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an interim evaluation report on the results obtained and the qualitative and quantitative aspects of the implementation of this programme;
- no later than 30 August 2012, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council a Communication on the continuation of this programme;
- no later than 31 December 2014, the Commission shall submit to the European Parliament and the Council an ex post evaluation report.

7. ANTI-FRAUD MEASURES

The Commission shall ensure that, when actions financed under the present programme are implemented, the financial interests of the Community are protected by the application of preventive measures against fraud, corruption and any other illegal activities, by effective checks and by the recovery of the amounts unduly paid and, if irregularities are detected, by effective, proportional and dissuasive penalties, in

accordance with Council Regulations (EC, Euratom) No 2988/95 and (Euratom, EC) No 2185/96, and with Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council.

For the Community actions financed under this programme, the notion of irregularity referred to in Article 1, paragraph 2 of Regulation (EC, Euratom) No 2988/95 shall mean any infringement of a provision of Community law or any breach of a contractual obligation resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Communities or budgets managed by them, by an unjustifiable item of expenditure.

Contracts and agreements shall provide in particular for supervision and financial control by the Commission (or any representative authorized by it) and audits by the Court of Auditors, if necessary on-the-spot.

8. DETAILS OF RESOURCES

8.1. Objectives of the proposal in terms of their financial cost (Prix 2004)

Commitment appropriations in EUR million (to 3 decimal places)

(Headings of objectives, actions and outputs should be provided)	Type of output	Av. cost	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		Total	
			No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost	No. outputs	Total cost
<i>Criminal Justice</i>																		
To Promote judicial cooperation																		
- promoting mutual recognition of judicial decisions	Operational projects - implement. of EU instruments		1,000	1,000		1,000		1,100		1,500		1,700		1,700		1,700		9,700
- promoting necessary approximation of legislation	Operational projects - implement. of EU instruments	0,100	5	0,500	5	0,500	6	0,600	7	0,700	9	0,900	9	0,900	9	0,900	50	5,000
- eliminating obstacles created by disparities	Research	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	1	0,030	7	0,210
- guaranteeing a proper administration																		
Sub-total Action 1			1,530	1,530		1,730		2,230		2,630		2,630		2,630		2,630	57	14,910
To adapt existing judicial situation																		

- improve mutual knowledge	Operational projects - implement. of EU instruments	0,100	10	1,000	10	1,000	10	1,000	10	0,750	10	0,900	10	0,900	10	0,900	70	6,450
- promote and strengthen networking	Networks	0,200	3	0,600	3	0,600	3	0,600	3	0,600	3	1,000	5	1,000	5	1,000	27	5,400
	Operational projects - modern. of justice	0,100	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	5	0,500	35	3,500
- exchange and dissemination of information, experiences and best practices	Evaluations - Legal implementation of EU instruments	0,350	1	0,350	1	0,350	2	0,680	1	0,430	2	0,680	2	0,680	2	0,680	11	3,810
	Operational projects - modern. of justice	0,100	7	0,700	7	0,700	8	0,800	9	0,900	10	1,000	10	1,000	10	1,000	61	6,100
	Sub-total Action 2			3,130		3,130		3,580		3,180		4,080		4,080		4,080	204	25,260
To Improve daily life of individuals and businesses																		
- improve information on judicial cooperation, legal systems and access to justice	Evaluations - Practical implementation of EU instruments			0,440		0,440		0,690		0,440		0,690		0,690		0,690		4,080
	Quality of justice	0,100	0	0,000	1	0,100	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	21	2,100
	Operational projects - modern. of justice	0,100	10	1,000	7	0,700	8	0,800	8	0,800	10	1,000	10	1,000	10	1,000	63	6,300
	Sub-total Action 3			1,440		1,240		1,890		1,640		2,090		2,090		2,090	84	12,480
To Improve contacts between legal systems, judicial and administrative authorities information and the legal professions																		